

GOŃNIEC

KRAKOWSKI

15
groszy.

Prenumerata wynosi w Krakowie mies. zł. 3.40, z odnośnieniem do domu zł. 3.60 — Zamiejscowa zł. 3.60 — Zagranicą zł. 7.00.

Redakcja i Administracja Kraków, Dunajewskiego 7. — Telefon 2502. P.K.O. Warszawa Nr. 151.100, Kraków Nr. 404.100.

*Prosimy naszych Czytelników by popierali
Tymy ogłaszające się w Gońcu*

Hindenburg.

W niedzielę w nocy radiotelegramy ogłosiły w przybliżeniu skrutynium wyborów prezydenta Rzeszy Niemieckiej, wedle którego eksmarszałek polny Hindenburg uzyskał znaczną ilość głosów. W poniedziałek rano telegramy z Berlina doniosły o wyborze Hindenburga jako o fakcie dokonanym.

Niedzielne wybory były bilansem sił politycznych w Niemczech w nich jak w precyzyjnym zwierciadle odbiła się psychika niemiecka. Większość głosów padła na kandydata, który po ucieczce eks-kaisera z terytorjum Rzeszy był jedynie personifikacją monarchiczno-militarnych Niemiec. Idee Hegla o wielkim posłannictwie narodu niemieckiego, których wykładnikiem był plan Berlin—Bagdad, łączyły się z osobą Hindenburga. Od czerwca 1919 r. nie osłabła myśl, że dokąd cesarz zdrów i żywy poza granicami kraju, — a Hindenburg w Berlinie, — tak długo wojna światowa nie skończona. Łączność Hindenburga z ekskaiserem nie da się zaprzeczyć, wystarczy przytoczyć choćby list byłego feldmarszałka do Wilhelma pisany w czerwcu 1921 r. Hindenburg pisze:

Najgłębiej współczuję z Waszą Cesarską Mością. W okresie mojej długiej służby wojskowej miałem szczęście i honor wejść w bliskie stosunki osobiste z Waszą Cesarską Mością. Wiem, że praca Waszej Cesarskiej Mości w ciągu całego panowania poświęcona była sprawie utrzymania pokoju. Mogę też wyobrazić sobie, jak niezmiernie przykro jest dla Waszej Cesarskiej Mości być tak zupełnie wyeliminowanym z pozytywnej pracy dla ojczyzny...

Ślady łączności Hindenburga z cesarzem Wilhelmem są liczne przez okres ostatnich lat. W Hindenburgu widział też eks-cesarz zawsze powolne narzędzie człowieka, który od wczesnych lat dzieciństwa chowany był w bizantyjskim wprost kulcie dla monarchy niemieckiego i domu panującego. Wybór Hindenburga na stanowisko Prezydenta Rzeszy nie wymaga żadnych komentarzy. Jasno i bez osłonek wypowiedział się w niedzielę naród niemiecki za czem tęskni, co myśli i jakie plany snuje na przyszłość.

Wybór Hindenburga na Prezydenta Rzeszy pociągnie za sobą doniosłe konsekwencje w ogólnej politycznej konstelacji europejskiej. Tak niedawno mówiono jeszcze o konieczności dopuszczenia „demokratycznych” Niemiec do Ligi Narodów, o konieczności zaprzestania uciążliwej dla Niemców kontroli ich zbrojeń i ich przemysłu wojennego. W głębokim przekonaniu o pokojowości Niemiec tak zawzięcie dyskutowano nad projektem gwarantującym wedle pomysłu pana Lutthera i Stressemana. Odpowiedzią na utopijne plany zachodnich pacyfistów i demokratów jest wybór feldmarszałka, „bohatera” z pod Verdun. Dziś „zadowolony” z wyniku wyborów Berlin nuci te same patryjotyczno-prowokacyjne piosenki, którymi rozbrzmiewał w czasie wojny Der Hindenburg ist unser Mann! Gdy Paryż i Callais były tak bardzo bliskie, gdy Wilhelmowska „kura w rosół” każdego Hansa zdawała się być już zrealizowaną.

Osoba byłego feldmarszałka, dziś prezydenta Rzeszy stanie się osią zwrotu przedewszystkiem polityki francuskiej. Naród francuski po wyborze Hindenburga zrozumie po jak błędnej drodze kroczyła dotychczas jego polityka. Gdy Quai d'Orsay myślało o zgodnym współżyciu z Niemcami i o znalezieniu możliwości współżycia z nimi na platformie demokratyzmu i liberalizmu, wówczas w Berlinie powstała myśl rewizji Traktatu Wersalskiego w kierunku granic wschodnich i skreślenia odszkodowań. Gdy Francja wysunęła na czoło sympatyzujący z Niemcami rząd Painlevé-Caillaux, Berlin odpowiedział wyborem Hindenburga.

Po niedzielnych wyborach naród francuski zrozumie chyba, że dalsze kokietowanie Niemców doprowadzi jedynie do restytucji żelaznej pięści, do nowego zagrania armat na polach Champanji. Wspomnienie feldmarszałka Hindenburga obudzi instynkt samozachowawczy narodu francuskiego mimo, iż ten Hindenburg obecnie ma krawat i cylinder zamiast pikethauby, a w najbliższych dniach głośno deklamować będzie o republikanizmie i pacyfizmie Niemiec.

Polska ze szczerą troską patrzyła na taktykę p. Herriota wobec Niemiec, nowy lewicowy gabinet francuski nie wróżył i nam nie dobrego. Wybór byłego feldmarszałka jest wymownym argumentem słuszności naszych obaw i ostrzeżeń.

Niedzielne wybory w Niemczech bezwarunkowo dopomogą do zaciśnięcia węzłów przyjaźni między tymi państwami, które boją się restytucji Bismarckowsko-Hohenzollernowskich Niemiec, a więc w pierwszym rzędzie do zaciśnienia przyjaźni między nami, Francją i Czechosłowacją.

Hindenburg prezydentem Rzeszy.

BERLIN (AW) Według wiadomości nadeszłych nad ranem, Hindenburg wybrany został prezydentem Rzeszy niemieckiej. Otrzymał on 14,639.927 głosów, Marks otrzymał 13,745.489 głosów, komunista Tellmann 1,789.420 głosów. Z tego wynika, że kandydat prawicy Hindenburg zawdzięcza swój wybór stanowisku komunistów, którzy odciągnęli przez kandydaturę Tellmanna liczbę głosów potrzebnych do uzyskania większości przez kartel stronnictw republikańskich Marksa

Nastrój jak przy wybuchu wojny światowej.

BERLIN (AW) Przebieg wyborów niedzielnych był niebywale gwałtowny i przypominał w wielu wypadkach nastrój bojowy z sierpnia 1914 roku. W wielu miejscach Berlina wydarzyły się bójkі uliczne między republikanami a monarchistami, wśród których raniono około 100 osób.

Udział wyborców w głosowaniu był nadspodziewanie wysoki i wynosił około 80 proc. Stronnictwa polityczne zmobilizowały wszystkich możliwych wyborców wiedząc, iż każde 100 głosów zaważyć może na szali wyborczej.

Oddano ogółem 30,345.540 głosów.

Głosy Francji o wyborze Hindenburga.

PARYŻ (PAT.). Prasa paryska w sprawie wyboru Hindenburga na prezydenta Rzeszy Niemieckiej, wygłasza następującą opinię:

„Matin” uważa, że wytworzona przez to sytuacja stanie się szkodliwą dla samych Niemiec. W tych warunkach trudno będzie premierowi francuskiemu propagować jednocześnie zbliżenie z Niemcami. Berliński korespondent „Journala” pisze: Wobec podstawy i wobec całej działalności nacjonalistycznego obozu w Niemczech, trudno jest jeżeli nie niemożliwe wierzyć w uczucia pokojowe Niemiec. Triumf Hindenburga będzie oznaczał zainstalowanie się byłej kwatery jenerałnej na Wilhelmstrasse.

„Echo de Paris” jest zdania, że teraz już byłoby daremne odróżnianie dwóch Rzeszy Niemieckich. W chwili obecnej nie może już być mowy o pakcie wzajemnej gwarancji.

„Ere Nouvelle” pisze: Pokojowe oświadczenie Hindenburga nie może być dla nas źródłem jakiegokolwiek iluzji. Losami Rzeszy będzie teraz kierował wódz nacjonalistów i wrogów demokracji.

Wynik głosowania w poszczególnych okręgach.

BERLIN, 27 kwietnia. Wynik głosowania w poszczególnych okręgach przedstawia się następująco: Wielki Berlin: Hindenburg 893.632, Marks 1,268.662, Tellmann 251.221; Prusy Wschodnie: Hindenburg 713.984, Marks 302.673, Tellmann 50.515; Hamburg: Hindenburg 292.506, Marks 281.624, Tellmann 68.804; Wirtembergja: Hindenburg 544.102, Marks 582.961, Tellmann 58.040; Lipsk: Hindenburg 331.643, Marks 276.628, Tellmann 82.271; Brema: Hindenburg 511.653, Marks 416.249, Tellmann 65.115; Wrocław: Hindenburg 451.181, Marks 520.663; Tellmann 23.344; Bawarja Dolna i Frankonja: Hindenburg 933.372, Marks 561.161, Tellmann 34.512. O godz. 2-15 główna komisja wyborcza ogłosiła komunikat, w którym podaje, że w całych Niemczech głosowało 30,200.000 wyborców, czyli 80 proc. uprawnionych do głosowania. Hindenburg otrzymał 14,639.927, Marks 13,745.489, Tellmann 1,789.420.

Wstrząs opinii zagranicy po wyborze Hindenburga.

Nowy Jork. (AW). Wiadomość o wyborze Hindenburga wywołała tu wielkie wrażenie. W jednej chwili rozchwytało wszystkie dzienniki donoszące o zwycięstwie marszałka. Wszędzie dają się słyszeć rozmowy, komentujące żywo to wydarzenie. „Chicago Tribune“ pisze, że Niemcy oświadczyły się za monarchją, demokracja zaś została pobita na całej linii. Hindenburg utworzył zapewne Wilhelmowi drogę do powrotu.

Londyn. (AW). „Daily Chronicle“ pisze, że przez wybór Hindenburga prezydentem Rzeszy niemieckiej ludność niemiecka dała wyraz niezadowoleniu z powodu pertraktacji rządu niemieckiego z Ententą, w sprawie planu Dawesa. Należy z tego wnioskować, że Niemcy nie okazują bynajmniej skłonności do kontynuowania polityki pojednania i dobrej woli.

Paryż. (AW). Londyński korespondent „News Jork Herald“ donosi, że wybór Hindenburga przeraził nie tylko publiczność, ale także i rząd angielski, ponieważ ogólnie spodziewano się wyboru dra Marksa. W związku z tem rząd angielski zamierza porozumieć się jak najrychlej z rządem francuskim, w celu zajęcia wspólnego stanowiska wobec nowo stworzonej sytuacji.

Paryż. (AW). Wybór Hindenburga prezydentem Rzeszy był dla Paryża wielką niespodzianką. Zwycięstwo eksmarszałka przypisują żywej agitacji kobiet niemieckich i dywersji komunistów niemieckich. Francuska prasa prawicowa wywodzi, że trzeba się już liczyć z rychłym powrotem eks-cesarza Wilhelma do Niemiec. Dzienniki kartelu lewicowego wyrażają się cośkolwiek oględnie o następstwach wyboru, na ogół jednak pesymizm bierze tutaj górę. „Matin“ wywodzi, że zwolennicy Hindenburga zamierzają go nakłonić, by się uwolnił z kontroli, by nie prowadził dalej rokowań w sprawie bezpieczeństwa, dalej by Niemcy nie przystąpiły do Ligi Narodów, natomiast by rząd niemiecki dążył do rewizji niemieckich granic wschodnich. Jeżeli Hindenburg choć w części uwzględni te rady odbije się to katastrofalnym echem za granicą. Imię Hindenburga, to symbol oswobodzenia, a wybór jego to przepowiednia nie wypełnienia zobowiązań. Żaden francuski prezydent ministrów nie odważy się obecnie wystąpić publicznie z propozycją zbliżenia między Francją a Niemcami.

BANKI AMERYKAŃSKIE ZAMYKAJĄ SIĘ PRZED NIEMCAMI.

Berlin. (AW). Niemiecka partja ludowa przygotowuje protest przeciwko przegłosowaniu swojemu wewnątrz klubów Rzeszy. Usiłuje ona obecnie rozluźnić swój związek z nacjonalistami, aby usunąć od siebie konsekwencje, jakie czekają Niemcy z powodu zwycięstwa prądów nacjonalistycznych w Niemczech. Z zagranicy szczególnie z Nowego Jorku codzień dochodzą depesze o wstrzymaniu kredytów i zmianie polityki amerykańskiej wobec Niemiec. Niemieckiej partji ludowej grozi rozłam.

PRUSKA HINDENBURGIADA.

Warszawa. (AW). Zwrócić należy uwagę na wynik głosów w Prusach Wschodnich. Hindenburg otrzymał

JAK ODBYWAŁY SIĘ WYBORY W NIEMCZECH.

Warszawa. (Tel. wł.) 27 bm. Cała prasa warszawska omawia dziś oczywiście rezultaty wyborów w Niemczech. „Gazeta Warszawska“ zamieszcza na ten temat artykuł p. Romana Dmowskiego. Z zagranicy również nadchodzą wiadomości, że rezultaty wyborów były niespodzianką i zrobiły ogromne wrażenie. „Matin“ uważa, że doradcy Hindenburga będą

mieli na oku uwolnienie się od kontroli wojskowej, zamierzenie rokowań o pakt gwarancyjny, wstąpienie do Ligi Narodów i rewizja granic Niemiec. Wybór Hindenburga budzi we Francji ogromną nieufność. w Ameryce wielki zawód. Charakterystycznym jest, że ani jedno pismo angielskie nie przewidywało takiego wyboru i wszystkie przygotowały antykwity komentujące wybór Marksa. Pisma pozostały bez antykwitów i ani jeden dziennik poranny nie podaje dziś swego zdania o wyborach. Według wiadomości, jakie nadchodzą z Niemiec walka między Hindenburgiem a Marksem przybrała ogromne rozmiary. Berlin i wszystkie miasta i wioski Rzeszy przybrane były w chorągwie o banwach i republikańskich i monarchistycznych, przyczem w miastach i ośrodkach przemysłowych przeważały kolory republikańskie, a w miasteczkach i wioskach kolory Hohenzollemów. Nacjonalści szli do swych okręgowi wyborczych śpiewając pieśni wojenne śpiewane w swoim czasie przez armję podczas wojny. Ciekawym zjawiskiem były zakłady polityczne. Niemcy grali w totalizator na stawiając na swoich kandydatów. W kilku miastach doszło do bójek. Są ranni i zabici. W Berlinie na placu Poczdamskim jakiś młodzieniec nacjonalista zobaczył damę z odznaką republikańską i rzucił się na nią. Dama okazała się doskonałą bokserką i młodzieniec pobiła.

POSŁOWIE W WARSZAWIE O WYBORZE HINDENBURGA.

Warszawa. (Tel. wł.) 27 bm. Jedno z pism zamieszcza szereg opinii poselskich w sprawie wyboru Hindenburga. Pos. Zdzichowski Z. L. N. oświadcza: wybór ten to jeszcze jedna wskazówka więcej, że musimy dążyć do wzmożenia sił obronnych państwa przez pracę nad wzmożeniem produkcji. Pos. Mianowski Ch. N., Hindenburgowi w cywilu potrzeba teraz tylko cywilnego Ludendorffa a Niemcy mogą się spodziewać drugiego Traktatu Wersalskiego. Charakterystyczną jest odpowiedź Niemca pos. Daczko. Nie mnie Hindenburg nie obchodzi, mam swoje przekonanie, poza tem nie mł Hindenburg nie pomoże.

Roman Dmowski o Hindenburgu

Warszawa. (AW). P. Roman Dmowski w artykule wstępnym zamieszczonym w „Gazecie Warszawskiej“ omawia wybór Hindenburga. Wybór Hindenburga pisze Dmowski, to wyznaczenie wiary narodu niemieckiego uczciwe i szczerze. Jego imię jest kanonem politycznej wiary, kodeksem praw, który naród niemiecki w swojej większości uznaje za obowiązujące postępowanie. Nowe podstawy mające rządzić światem, których wyrazem była Liga Narodów, zostały mocno wstrząśnięte. Okazuje się, że zaciąganie nowych podwalin pod budowę dziejów ludzkości nie jest rzeczą tak prostą, trzeba, aby ci, którzy chcą budować na nowych podwalinach przyszłość tych krajów zastanowili się nieco i aby zbadali materiał, z którego te podwaliny są zrobione. Najświetniejsze plany architektoniczne doprowadzą do stworzenia kupy gruzów, jeżeli się buduje na ruchomym piasku. Przedewszystkiem zwrócić trzeba uwagę na fundament. Wybór Hindenburga jest dowodem, że wiara, z jaką Niemcy wyszli z wojny została pogrzebana. Po stronie kandydatury sędziwego marszałka sły najmłodsze Niemcy, kwiat młodzieży, studenci uniwersytetu. Hindenburg ze względu na wiek należy do przeszłości, ale wiara, którą wyraża jego imię, to wiara młodych Niemiec, tych, które nadchodzą.

P. SKRZYŃSKI BĘDZIE REWIZYTOWAŁ P. BENESZA.

Warszawa. 27 bm. (Tel. wł.). W ciągu najbliższego tygodnia minister spraw zagranicznych Skrzyński ma się udać do Pragi dla rewizytowania p. Benesza. **OGRANICZENIE IMPORTU TOWARÓW NIEPOŻĄDANYCH.**

Warszawa. 27 bm. (Tel. wł.). Wczoraj odbyło się posiedzenie rady ekonomicznej ministrów, poświęcone omówieniu środków zaradczych celem ograniczenia importu artykułów niepożądanych z punktu widzenia interesów gospodarczych Państwa.

ARESZTOWANIE KOMUNISTÓW WŚRÓD MŁODZIEŻY AKADEMICKIEJ.

Warszawa. (AW). Wczoraj policja aresztowała 17 słuchaczy politechniki i uniwersytetu, należących do komunistycznej młodzieży, która grupuje się koło czasopisma „Życie“. Skonfiskowany materiał podczas zebrania, na którym aresztowano studentów wykazuje, iż mieli oni dokonać dnia 1 maja szeregu wystąpień przeciwko policji, a potem organizowali bójki komunistyczne.

NOWE ZNACZKI POCZTOWE. W ciągu bieżącego miesiąca zostaną wydane u nas nowe znaczki pocztowe z widokami miast Rzeczypospolitej: Zamek na Wawle w Krakowie, pomnik króla Zygmunta w Warszawie, ratusz w Poznaniu, Ostra Brama w Wilnie, pomnik Sobieskiego we Lwowie i krajobraz wybrzeża morskiego.

MUSLIMI AUTOREM DRAMATYCZNYM.

Słynna włoska artystka dramatyczna, Marja Bazzi, której ostatnie gościnne występy w Stanach Zjedn. były szeregiem prawdziwych tryumfów, powróciła

niedawno temu do ojczyzny i zamieszkała we Florencji.

Kilka dni temu dowiedział się od niej przedstawiciel dziennika „La Mazione“ ciekawej wiadomości. Artystka oświadczyła mianowicie, że „duce“ Mussolini prosił ją, aby przyjął główną rolę w dramacie przez niego napisanym, a mającym tytuł: „Moi panowie, pozwólcie nam zacząć“. Pierwszy akt tego dramatu, mającego być granym naprzód w Ameryce, napisał Mussolini jeszcze przed laty piętnastu, drugi zaś i trzeci — w tych czasach.

Trzecią sztuki jest miłość młodego dziewczęcia, które swego 40-letniego opiekuna uważa za ojca. Gdy jednak wyznaje mu swą miłość, jaką żywi dla jednego z towarzyszy dzieciństwa, prawda wychodzi na wierzch, tj. pokazuje się, że rzekomy ojciec jest tylko jej opiekunem, i że ją kocha namiętnie.

Artystka zapewniła dziennikarza, że dzieło Mussoliniego posiada ogromną wartość dramatyczną i sceniczną.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

Juljusz Cezar

(Tragedja w 5 aktach W. Szekspira).

Było pewnym nyzkiem wystawienie na scenie teatru J. Słowackiego tragedji Szekspira, wymagającej zarówno efektownej wystawy jak i doskonałych aktorów. W piękniejszym względzie przyszedł teatrowi miejskiemu z pomocą teatr henholski, odstępując mu za 4000 złotych swoich sześćdziesiąt kostiumów — pod względem wykończenia pierwszorzędnych. W drugim, trzeba było latać błędnie jak można.

P. Trzeński reżyserując sztukę, potraktował tra-

gedję Szekspira jako widowisko, i główny nacisk położył na widowiskową stronę przedstawienia. Juljusz Cezar, jako dramat, ugonął w efektach świetlno-kolorystycznych, nie wywołując nieodzownego dramatowi Szekspira — wzruszenia.

W sztukach Szekspira doniosłą wyprawdzie rolę odgrywa sztuka dekoracyjna, ale nie jest ona w nich wszystkim. Juljusz Cezar pociągał nadto reżyserję scenami zbiorowymi, w których występuje tłum, traktowany zresztą przez Szekspira zawsze z pogardą arystokratyczną jako „zanieczyszczający powietrze“.

Ale i pod tym względem braku miejsckiej sceny są tak znane, że z góry omnia było być przekonaniem o nierealności jego manernej reżyserji.

„Juljusza Cezara“ będziemy zatem oceniali nie za to, jakim był, nie za wykonanie, ale za... dobre chęci.

Scena krakowska wystąpiła po raz pierwszy z „Juljuszem Cezarem“ dopiero w tym roku, jakkolwiek dawniej, za dyrekcji poprzednich, miała do tego o wiele więcej danych, bo miała przedewszystkiem tegich i sławnych aktorów. Więc jeśli obecna dyrekcja, nie oglądając się na swój zespół, dramat ten wystawiła, uczyniła to przez specjalną dyrektorską ambicję. Słyszeliśmy, że niedawno Teatr Polski Szymański wystawił dramat historyczny Szekspira „Henryk IV“. Teatr Narodowy wslawił się wystawieniem „Don Juana“ Zarilli. Teatr Bogusławskiego inscenizował „Kniazia Patiomkina“ Michalskiego. Dbający o swą opinię — przynajmniej w piśmie codziennych i periodycznych teatr krakowski — postanowił wystąpić z „Juljuszem Cezarem“. Talk więc potrzeba współzawodnictwa poruszała i najłagodniejszego...

A teraz przyjrzyjmy się tej imprezie od strony sceny. Główne role spoczęły w rękach p. Jednowskiego, Chmielewskiego, Szymańskiego, Knobelsdorfa, Zmiejewskiej i Kłofskej-Sancenzowej. Obsada zatem spoczęła w rękach najlepszych i rutynowanych. Nie jest już winą dyrekcji — jeśli nie wszystkie siły stanęły na poziomie swego zadania. Od reżyserji jednak zależał zasadniczy ton przedstawienia. Otóż brak tego jednolitego tonu, jaki winien być poddany grającym czuło się w całym przedstawieniu. Nie mówię o tonie poszczególnych scen, ale aktorów.

I tak gdy p. Szymański wderzał w majszlachetniejszy patos, to p. Chmielewski grał koturnowego Brutusa talk naturalistycznie, jakby to był Brutus z „Małego domku“.

Realistyczną rolę Cassiusa grał p. Socha. Tymczasem p. Socha ma koturnowe wariantki, a p. Chmielewski realistycznie.

Role Brutusa i Cassiusa winny być zamienione. Najwięcej jednolity i najidealniejszy przeprowadzany był Antonjusz Szymański. Takiego Antonjusza mogłaby każda scena pozazdrościć.

Pięknym był Cezar, choć trochę zmęczonym. Obie panie Kalpurnja i Ponceja, Kłofska i Zmiejewska — grały doskonale. Z ról epizodycznych, wybijała się gra p. Mianczyńskiego (Casek), Zawistowskiego (Lacius) i Bunnatowicza (Pindarus).

Szwanikowała natomiast reżyserja scen zbiorowych. Scena zamordowania Cezara nie wywarła należytego wrażenia. Toż samo powiedzieć można o scenie zgonu Brutusa i Cassiusa. Najpiękniejszą po reżyserji była scena „W wannie Brutusa“. Scena bitwy pod Filippi potraktowana była banalnie i powierzchownie.

Na ogół panowało w teatrze wrażenie, że z wystawieniem „J. Cezara“ pośpieszono się nazbyt i że gdyby opracowanie poszczególnych scen posunęło się naprzód, całość mimo astererek — wypadłaby zadowalająco.

Ludwik Skoczyła.

Ostatni tydzień

CYRK

! MEDRANO !

2486

Kraków

Dziś godzina 8-ma wieczór
Sensacyjny program.

Do L. 926/1925
B. b.

2485

OGŁOSZENIE LICYTACJI!

Celem oddania w przedsiębiorstwo budowy kanału miejskiego w ul. Friedleina w Dz. XVII, odbędzie się w Budownictwie miejskim Oddz. B. licytacja za pomocą ofert pisemnych w dniu 11 maja 1925 r. o godz. 12 w południe.

Wadłum wynosi 2 proc. oferowanej kwoty. Plan, kosztorys i warunki można przeglądać w biurze kanalizacji miasta w godzinach urzędowych — gdzie też wydane będą druki ofertowe. Oferty wniesione po terminie lub nie sporządzone według wzoru nie będą uwzględnione.

Kraków, dnia 22 kwietnia 1925 roku.

Magistrat stol. król. miasta Krakowa.

Administrator

kamieniu kamienie obejmie zarząd kamienicy (wogóle realności) wzamian za mieszkanie Zgłoszenia do Adm. „Gońca Krakowskiego“ pod „Dziennikarz“.

Pamiętajcie o „Czerwonym Krzyżu“

Premier Painleve przemawia w parlamencie.

1 czy 3 Maj.

Socjaliści w szumnych odezwach wzywają ludność robotniczą do wzięcia udziału w „święcie 1-go maja”, nazywając je „świętem pracy”, powołując się na konieczność zmanifestowania „międzynarodowej solidarności proletariatu”.

Są to hasła fałszywe i obłudne, mające na celu obalamcenie narodu pracującego.

Praca nie może być „święconą” przez próżniactwo i odrywanie tysięcy rzesz od warsztatów, by wysłuchiwały oklepanych bredni mówców socjalistycznych i brały udział w bezsensownej włóczędze, szumnie zwanej „pochoodem”.

„Międzynarodowa solidarność proletariatu” jest fałszem.

Zdradzili ją najpierw robotnicy niemieccy, którzy ją wymyślili. Robotnik niemiecki, wbrew uchwalam wszelkich „międzynarodówek”, pracuje obecnie po 10 godzin na dobę, a nawet i dłużej, odbierając w ten sposób chleb robotnikowi polskiemu, francuskiemu, włoskiemu.

Robotnicy! Nie wiercie zapewnieniom przywódców socjalistycznych, którzy wam głoszą, że w dniu 1-go maja staną warsztaty pracy we wszystkich państwach.

Ani w Niemczech, ani we Francji, ani we Włoszech, ani w Anglii nie będą zatrzymane warsztaty pracy w dniu 1-go maja. Robotnicy tamtejsi rozumieją doskonale, że zatrzymanie pracy nawet na dzień jeden, to olbrzymi uszczerbek w gospodarce ogólnonarodowej, to zubożenie kraju, a więc — przedewszystkiem ludności robotniczej — o miliony złotych.

Robotnicy! Nie dajcie się namówić do porzucenia pracy w dniu 1-go maja.

Przez z płatnymi agitatorami socjalistycznymi i komunistycznymi!

Niech robotnik polski da świadectwo swej dojrzałości przez odrzucenie zamachu na swe prawo do pracy!

Rodacy! W dniu 1-ym maja na ulice miast polskich wylegnąć mają obok socjalistów również i komuniści.

Świeżo zmasani ohydną zbrodnią w Bułgarii komuniści, na których nie obeschła jeszcze krew niewinnych ofiar wybuchu cytadeli warszawskiej, którzy pod nakazem zewnętrznych wrogów naszych i za ich srebrniki judaszowe organizują szajki bandyckie na naszych Ziemiach Wschodnich — ci sami komuniści śmiało obecnie z bezprzykładną bezczelnością jawnie, w biały dzień, gromadzić się pod krawcami sztandarami swymi i głosić swe krwiożercze, dyszące zdradą, mordem, pożogą i zniszczeniem — hasła.

Rodacy! Nie możemy dopuścić, by po ulicach miast naszych manifestowali najniczi pruscy i moskiewscy, którzy jawnie dążą do zguby Ojczyzny naszej.

Rodacy! Wzywamy Was natomiast do godnego uczczenia dnia 3-go maja, który jest naszym, przez Sejm Konstytucyjny ustanowionym świętem narodowym.

Jest to pamiątka wielkiego dzieła, dokonanego przez przodków naszych, a mającego na celu naprawę ówczesnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Ku naprawie dzisiejszej Rzeczypospolitej naszej dążyć musimy wszyscy wśród ciężkich znojów i trudów, w zgodzie i miłości.

Rodacy! Święto 3-go maja jest świętem miłości, jedności narodowej, powszechnego wesela. W dniu tym wolno i należy zapamiętać o wszystkich troskach codziennych.

Wolno nam rozradować się weselem wielkiem, iż oto dożyliśmy odrodzenia Ojczyzny naszej, odzyskaliśmy niepodległość, mamy prawo i możliwość pracy dla pomyślności, siły i potęgi Ojczyzny naszej, dla pomyślności przyszłych pokoleń naszych.

Budżet ministerstwa oświaty przed Sejmem.

Referat posła St. Rymara. — Przemówienie ministra oświaty Dra St. Grabskiego.

Warszawa. (Tel. wł.) 27 bm. Na posiedzeniu poniedziałkowym Sejmu najpierw złożył ślubowanie nowy poseł p. St. Koneczewski (Z. L. N.), który wszedł na miejsce śp. pos. Sykały. Następnie pos. Szydłowski P. S. L. oświadczył, że pos. Bryła, który poczynił mu w sobotę daleko idące zamzuty pociągnię oszczerce przed sąd marszałkowski a redakcję „Sprawy Chłopskiej” przed sąd państwowy.

Następnie przyjęto budżet prezydenta Rzpltej, do którego pos. Plotkowski zgłosił wniosek o określenie 20.000 zł. w uposażenia prezydenta nad wnioskiem tym przeszedł Sejm do porządku dziennego. Po przyjęciu sprawozdania budżetowego Sejmu i Senatu przedyskutowano budżet Prezydium Rady Ministrów i Najwyższej Izby Kontroli Państwa, poczem pos. Rymar przystąpił do referowania budżetu ministerstwa oświaty. Pos. Rymar przytoczył na początku porównanie statystyczne naszego budżetu z innymi krajami, a następnie oświadczył, że żadnych oszczędności w dziedzinie oświaty w najbliższych latach robić nie będziemy mogli, przeciwnie normalny rozwój oświaty doprowadzi budżet w roku 926 aż do 400 milj., w roku 1927 do 500 milj., bo półtora miliona dzieci nie chodzi jeszcze do szkoły. Duże są braki w szkolnictwie średnim zwłaszcza w b. zaborze rosyjskim. Jedno gimnazjum przypada w województwie warszawskim na 116.000 ludności. Na Wołyniu na 204.000, a tylko na Pomorzu na 47.000 ludności, co należy uważać za normalne. Najważniejszym problemem dla szkolnictwa jest — zdaniem posła Rymara — sprawa budowania szkół, na co w obecnym budżecie przewidziany tylko 8 milj. Program na najbliższe 15 lat wynagłoby półtora miljarda, to jest sumy, której rząd nie może ściągnąć z podatków, lecz którą należy znaleźć w postaci długoterminowej pożyczki. Ruskich szkół w Polsce jest 3047, niemieckich 947, czeskich 31 itd. My jedni na kontynencie uwzględniamy szkolnictwo dla mniejszości narodowych, czego nie robi nawet zaprzyjaźniona z nami Rumunia, gdyż z 27 szkół polskich na Bukowinie obecnie nie została już ani jedna, mimo, iż ludność polska tam liczebnie się nie zmieniła. Nasza ustawa o szkolnictwie dla mniejszości stała się niestety tylko zarzewiem kampanji przeciw Państwu Polskiemu. Poseł Rymar oświadcza, iż istnieje telegram metropolity Szeptyckiego do podwładnego duchowieństwa, aby występowało przeciwko społeczeństwu polskiemu. To stanowisko metropolity nie godzi się z przyrzeczeniem, które złożył, wstępując do Polski.

W dziale wyznań, zawarcie Konkordatu, prace podjęte dla umowienia wyznania prawosławnego, ewangelickiego i mojżeszowego wskazują, że sprawy te będą w ciągu roku lub dwóch umowniane. Budżet ministerstwa nie dotknął pomocy dla ubogiej młodzieży. Podczas niewoli stworzono setki fundacji stypendjalnych wyrosła 80 milj. zł. Wszystko to w latach klacji zdewałowowało się. Obecnie musi się

Robotnicy polscy nie mogą wyłączyć się z Narodu, z całości społeczeństwa polskiego, którego stanowią najcenniejszą warstwę. Wezmą oni udział w święcie 3-go maja zgodnie, razem z innymi warstwami społeczeństwa, rozumiejąc dobrze, iż tylko w zgodzie, miłości i współpracy wszystkich warstw Narodu osiągnąć możemy wspólny dla nas wszystkich cel — dobro i pomyślność Ojczyzny naszej, która jest pomyślnością wszystkich Jej synów.

Niech się święci Trzeci Maj!
Niech żyje Polska!

Wiadomości krakowskie.

PREZYDENT WOJCIECHOWSKI wyraził życzenie, aby dzień Święta narodowego utrosznie zabawa. Idąc po tej myśli Związek Oficerów rezerwy uczniadza w dniu 2 maja br. Bał w Kasynie oficerskim ul. Zyblikiewicza. Bał zapowiada się świetnie. Ilość zaproszeń ograniczona. Zaproszenia wydaje sekretariat Podzamcze 2. od godz. 6—8 wieczorem.

PRZYSIĘGA OFICERÓW ZAŁOGI KRAKOWSKIEJ. W niedzielę w godzinach porannych na dziedzińcu koszar Tadeusza Kościuszki przy ul. Rajskiej odbyło się uroczyste zaprzysiężenie 125 oficerów tut. garnizonu, którzy z rozmaitych powodów nie mogli dotychczas złożyć przysięgi. Uroczystość zaprzysiężenia rozpoczęła się mszą połową, którą odprawił ks. kapelan W. P. Jaroński, której wysłuchali zgromadzeni oficerowie, reprezentanci władz i licznie zgromadzeni goście. Z oficjalnych władz przybyli na uroczystość: prez. apelacji dr Wolter, rektor U. J. dr Łoś, prezes Izby skarbowej dr Greger, prezes sądu okr. Panek z prez. sądu okr. karnego Pelcem, nacz. straż. Obidowicz, z wojskowości: gen. Szeptycki, Kuliński, Dziewanowski i Ledóchowski, oraz szereg wyższych oficerów. Po skończonej mszy św. ks. kapelan Jaroński wygłosił od ołtarza podniosłe, okolicznościowe zakanie, poczem odczytał rotę przysięgi. Równocześnie zgromadzeni oficerowie, podniosli dwa palce powtarzali słowa roty na sztandar 20 pp., oficerowie artylerji zaś przysięgali na działo. W czasie przysięgi ustawiono kompania honorowa 20 pp. prezentowała broń. Po skończonej uroczystości odbyła się na dziedzińcu defilada przed uczestnikami uroczystości.

GOŚCIE CZESCY W KRAKOWIE. W sobotę o go dzinie 10 wieczór przybył na dwadzienny pobyt do

tem zająć społeczeństwo i rząd przez stałe wpłacane sumy, któreby te kapitały reaktyfikowały.

Po pos. Rymarze zabrał głos minister oświaty prof. St. Grabski. P. Minister zaznaczył, że rozwój szkolnictwa pod względem ilościowym jest bardzo szybki, ale i pod względem jakościowym znać duży postęp w ulepszeniu programów w sprawach personelu nauczycielskiego i pod względem wykształcenia. Działalność szkół polega przedewszystkiem na wychowaniu typu obywatela, zapewniającego Polsce się, bezpieczeństwo i należne w świecie cywilizacyjnym stanowisko. Dzisiejszy typ szkoły nie całkowicie odpowiada temu. Walka o niepodległość i przetrwanie niewoli wytworzyły w nas specjalne cechy umysłowe i uczuciowe, ale nie są to cechy, jakich teraz potrzeba nam do życia. Ministerstwo nie może być tylko urzędem do zakłaniania szkół i kształcenia nauczycieli, ale musi uwzględnić warunki dla wychowania duchowego typu obywatela, że jest to możliwe, świadczy przykład Komisji Edukacyjnej. Wyżej ponad dane pewnej sumy wiadomości stawia ministerstwo wychowanie uczuciowe, kulturalne i wyszczepienie wytwalności, której tak nam brak, abyśmy byli nie tylko konsumentami, ale i producentami ludzkiej cywilizacji, zespoleniem karności obywatelskiej z indywidualną inicjatywą i twórczością. To wymaga gruntownej zmiany metod nauczania.

Nasza cywilizacja — oświadcza min. Grabski — jest zbyt przepojona literaturą. Objawem bardzo pożądanym jest pod coraz szerszych mas włościańskich do nauki, ale dziecko zdala od domu narażone jest na ogromne niebezpieczeństwo. Atmosfera dzisiejszego miasta sprawia, że dzieci mieszkają prawie na ulicy i wszelkie wychowawcze wysiłki szkoły mogą stać się próżnemi. To jest ogromnie ważnym zagadnieniem, a problemat wychowania internatowego w bursach muszą władze samorządowe należycie zrozumieć i uregulować. Jeżeli mamy zmniejszać „literarność”, to płynnie stąd najważniejsza wskazówka powiększenia szkolnictwa zawodowego. Mamy przeszło 200.000 dzieci w szkołach średnich, a tylko 98 tysięcy w szkołach zawodowych. Szkoła średnia jest nieco przedładowana wielkim zakresem wiadomości. Raczej należy zmniejszyć sumę, a wędzę pogłębić. W jednej jednak dziedzinie trzeba raczej powiększyć sumę wiadomości, bo jest anomalją, żeby uczeń wiedział więcej o Francji Ludwika XIV niż o Francji dzisiejszej, wyznawał się lepiej na Forum Romanum niż na rynku krakowskim, warszawskim i lwowskim. Musimy rozszerzyć znajomość świata współczesnego. Dalej należy traktować szkołę średnią wyłącznie, jako przygotowanie do uniwersytetu. To wszystkie wytyczne idee. Minister wyraził nadzieję, że ministerstwo niedługo przyjdzie przed komisję oświatową z szczegółowym programem ustroju szkolnego.

Po pizerwie obiadowej przemawiał pos. Soltyk (Z. L. N.) a następnie długą mowę wygłosił pos. Gruenbaum, omawiając żydowskie kwestje.

Krakowa profesor prawa administracyjnego z Pragi Hobza z sekretarzem Jelenem. Na dworcu kolejowym powitał ich imieniem wojewody sekretarz prezydjalny Stańkowski, dyrektor polioji dr Styczeń, profesor Uniwersytetu Pagaczewski, dr Bochnak i konsul rep. czechosłowackiej Sedivy. Gości oprowadza po mieście prof. Pagaczewski z dr Bochnakiem.

KRWAWE WESELE. Wczoraj we wsi Boratowie odbywało się wesele, na którym przyszło do kłótni między Franciszkiem Krawczykiem, robotnikiem 24 lat liczącym, a krakowskim dorożkarzem Olesiem. Kłótnia niebawem przeszła w bójkę na noże, w czasie której Krawczyk został ugodzony przez Olesia. Ciężko rannego Krawczyka przewieziono do Krakowa, gdzie po opatrzeniu rany na stacji pogotowia ratunkowego umieszczono go w szpitalu św. Łazarza.

LOSOWANIE SĘDZIÓW PRZYSIĘGLYCH na czercwową kadencję sądów przysięgłych w krakowskim sądzie okręgowym karnym odbyło się wczoraj w prezydium sądu. Obecni byli: prezes sądu Pelc, se dziowie dr Morus i dr Pattak, z ramienia Izby adwokackiej dr Steinberg oraz prok. dr Brason. Nowa kadencja rozpoczyna się dnia 8 czerwca br. Do wylosowanych sędziów kancelarja sądu rozesłała zawiadomienia.

ZMIANY W SĄDZIE OKR. KARNYM W KRAKOWIE. Z dniem wczorajszym nastąpiły pewne zmiany na stanowiskach sędziowskich. I tak sędzia okr. sądu karnego dr Frączkiewicz objął stanowisko kierownika sądu karnego powiatowego po sędzim Mierzeńskim, który mianowany został kierownikiem sądu pow. cywilnego w Krakowie. W miejsce sędziego Frączkiewicza (senat II) przyszedł dr Czuma, sędzia śledczy w tut. sądzie okr. karnym.

TYDZIEŃ, W KTÓRYM NIE BĘDZIE ROZPRAW PRZED TRYBUNAŁEM PRZYSIĘGLYCH. W bieżącym tygodniu przed sądem przysięgłych nie odbędą się rozprawy, gdyż dwie prasówki zostały umorzone, zaś rozprawa trzeczdniowa Piechońskiego o zabójstwo żony została odroczone. W przyszły poniedziałek rozpoczyna się ostatnia rozprawa w bieżącej kadencji przeciw Sewerynowi, oskarżo nemu o morderstwo w Przegorzalach, dokonane na Koppoldównie.

KAŻDY kulturalny człowiek czyta „Przegląd Światowy”, najtańsze ilustrowane czasopismo w Polsce. Prenumerata kwartalna 2 zł, półroczna 4 zł, roczna (z premjami książkowymi) 8 zł. Wszelkie korespondencje i prenumeraty przesyłać pod adresem: Skrzynka pocztowa 135 Warszawa. 2313

Z życia Polaków w Charbinie.

II.

Gmina Polska zakłada bursę polską męską im. T. Kościuszki i żeńską im. E. Orzeszkowej, a równocześnie Sekcja Kulturalno-oświatowa tejże gminy urządza bibliotekę ruchomą, wysyłając na linie kolejową książki do rodzin polskich. W tym też czasie następuje odrodzenie Gimnazjum Polskiego. Po założeniu Gimnazjum w 1916 r., póki była I i II kl. tylko mogły uczyć te nauczycielki, które uczyły w szkółce początkowej im. św. Wincentego. W miarę jednak przyrostu klas, należało zdobywać personal nauczycielski. Do wyjazdu V. dywizji uczyli kwalifikowani nauczyciele przeważnie z Małopolski, lecz ci wyjechali „Jarosławiem” lub „Brandenburiem” do Polski. Otóż w roku szkolnym 1920—21 kierownictwo szkoły objął Stanisław Janiszewski, a jak chlubnie kierownictwo to po dziś dzień prowadzi, świadczy o tem bodaj ten fakt, że M. W. R. i O. P. w Warszawie nadało Gimnazjum Polskiemu prawo szkół rządowych, gdyż program stary gimnazjów rosyjskich, według którego wykładano w Gimnazjum charbińskim, został zamieniony na program obowiązujący w humanistycznych gimnazjach w Polsce. Przez dyrektora Janiszewskiego dobrany zespół nauczycieli w liczbie 14-tu pracuje w Charbinie z wielką dozą poświęcenia, gdyż pobierając wynagrodzenie tylko ze skąpych opłat za naukę uczących się dzieci, nie otrzymują żadnego wynagrodzenia w ciągu wakacji letnich, a zasługi ich miesięczne równają się nieledwie jednej trzeciej zasług nauczycieli innych szkół w Charbinie. Rada Opiekunów Gimnazjum, utworzona z przedstawicieli wszystkich organizacji polskich w Charbinie, na czele których stoi konsul polski Symonowicz, zajmuje się materialną stroną szkoły i spełnia swe obowiązki sumiennie.

Najbardziej bolesną rzeczą jest to, że niektórzy rodzice nie posyłają swych dzieci do szkoły polskiej, lecz do szkoły rosyjskiej, gdzie dziecko rusyfikuje się i zatruwa nihilizmem lub bolszewizmem. O ile jest niekiedy do usprawiedliwienia to, że rodzice mają zamiar dać swemu dziecku wykształcenie średnie szkoły innego typu — jednak nie należałoby zupełnie w szkołach w Polsce uwzględniać świadectw uczniów ze szkół rosyjskich w Charbinie, gdyż wszyscy ci mieli sposobność uczyć się w szkole polskiej, a nie uczyli się dlatego, że rodzice ich nie mieli zamiaru być Polakami i faktycznie niemi nie byli nie są, a jada do Polski tylko dlatego, że Rosja „chleba” dać im nie może.

Uczniowie i uczennice Gimnazjum zorganizowani są tutaj w drużyny hanceurskie, które pracują lepiej, niż niektóre nasze drużyny w Polsce. Trudność w pracy hanceurskiej, z powodu bandytyzmu, panującego w Chinach, pobudza duchów i ducha do czynu i wytrwałości. Wynikiem czego był 4-tygodniowy obóz w Cneu (32 km. na wschód od Charbinu), o którym bliższych informacji mogłaby udzielić N. Z. H. P., gdyż drużyny charbińskie zorganizowane w hufiec samodzielny, należały do Z. H. P. i z Naczelnictwem utrzymywały ścisły kontakt.

Należy tu wspomnieć jeszcze o ważnej organizacji młodzieży charbińskiej, zrzeszonej w związek pod nazwą „Kółka Młodzieży Polskiej” i „Kółka Miłośników Sceny”. — Obie te organizacje są sekcją stowarzyszenia „Gospoła Polska”. Pierwsze ma na celu samokształcenie się w duchu polskim przez odczyty i dyskusje literackie, a druga organizacja, jak sama nazwa wskazuje, wzięła pod swoją opiekę scenę polską i dlatego utworzy takie, jak „Koncjan”, „Dziady” czy „Pan Geldhab”, „Tamten” itp. nie są nowością dla kolonii charbińskiej, ale grane były na scenie polskiej

i to wcale dobrze. Inicjatorem organizacji i głównym opiekunem sceny jest p. Tadeusz Szukiewicz, Krakowianin, nauczyciel w Gimnazjum, zapędzony na Daleki Wschód losami wojny światowej.

W czasach obecnych, kiedy kolonia przez wyjazd zamożniejszych do Polski, a napłyty biedoty z Rosji zubożała, organizacje czepią przeważnie z pełnej szkatuły p. Władysława Kowalskiego, bogatego właściciela koncesji leśnych i krola bonów w Mandżurji. Jego chojności zawdzięcza wiele szkoła i Tow. Czerwonego Krzyża.

W r. 1913 w Charbinie odbyła się konsekracja pierwszego polskiego biskupa mowoutworzonej diecezji Władystockiej, a konsekratorami został ks. Słizowski, dziekan z Władystok, — Konsekracja odbyła się dlatego w Charbinie, gdyż nuncjusz papieski nie mógł udać się na terytorjum bolszewickie, gdzie snadnie mógł go oczekiwać ks. arcybiskup Ciepłaka, lub prałata Butkiewicza.

Podniesienie znaczenia Kościoła polskiego na Dalekim Wschodzie zawładniać należy tylko ks. proboszczowi Ostrowskiemu. Skłony nie oszczędził trudów i starań się o to, jeżdżąc w tej sprawie do Warszawy i Rzymu. Należał do ten kapłan od lat 15 krzewił polskosc w Charbinie, dbając nietylko o dzieci i młodzież w swej szkole, ale i dorosłym miesiąc polkami duszy, wydając czasopismo „Tygodnik Polski”, rozsyłając go prawie bezpłatnie do każdego domu polskie-

go, tak w Charbinie, jak i na prowincji. — I do Polski zagląda „Tygodnik” do niektórych domów, a odbiorca pokazuje zdumionym sąsiadom niezrozumiałe hieroglify chińskie, umieszczone w nagłówku gazety, a ułożone do druku tam — hen, o 8.000 km. przez ręce polskie, gdyż ks. proboszcz w swej drukarni ma pracowników wyłącznie Polaków.

Wielkie znaczenie ma w Charbinie „Polskie Stowarzyszenie Uchodźców”, do którego należą ci, którzy chcą wrócić do Polski. — Jest to najliczniejsza organizacja i obejmuje nietylko Charbin, ale całą Mandżurję, a liczy około 2.000 członków. — Zarząd Stowarzyszenia wraz z konsulem polskim stara się o uzyskanie pozwolenia na wyjazd przez Słowosję. Pierwsze starania o to były pożądanym skutkiem i 7 września 1924 roku ruszył pierwszy eszelon w liczbie 349 osób przez Słowosję z Chin, a przekroczył granicę polską w Stolpeach w dniu 16 października ub. roku. Jak słuchamy dochodzą, na wiosnę br. ma wyjechać następna partja w liczbie 800 osób.

Są to w krótkości podane dzieje lat ostatnich kolonii polskiej w Charbinie, gdzie Polacy spoglądają na zachód, w stronę Polski, tęsknym wzrokiem i nieprzesyceni patriotyzmem, lecz miłością do Ojczyzny, wymarzonej od lat dziecinnych, wypieszczonej w snach prawnego Polaka z lat niedoli, a wszelkie niepowodzenia i smutki są im obce.

Fr. L. P.

Chwilowe sklecenie „Wyzwolenia”.

Warszawa. (AW.) Wczoraj przez cały dzień obradował zarząd „Wyzwolenia”, przewodniczył pos. Malinowski. Prezesem stronnictwa wybrany został pos. Maksymilian Malinowski wiceprezami pos. Waleron i senator Woźnicki, z poza parlamentu Stanisław Szczeptański z Rakowa. Po wyborach rozpoczęła się

dyskusja polityczna w sprawie praktycznego zrealizowania uchwał powziętych na walnym kongresie Wyzwolenia, a w szczególności nad uchwałą o wykomaniu reformy rolnej, a następnie nad sprawą rozdziału Kościoła od państwa.

Ambasador Chłapowski u p. Brianda.

Warszawa. (AW.) Ambasador Chłapowski złożył wczoraj wizytę ministrowi Briandowi. Dzienniki francuskie przypuszczają, że ambasador Chłapowski zawiadomił ministra o wynikach podróży Benesa do Warszawy oraz o rozmowach jakie odbył Benesz z ministrem Skrzyńskim w sprawie bezpieczeństwa.

Obrady Związku Miast.

Warszawa. (AW.) Wczoraj w sali rady miejskiej rozpoczęły się obrady Związku miast w obecności około 500 delegatów z całej Polski. Zjazd otworzył imieniem rady miejskiej miasta Warszawy sen. Balliński, poczem przemawiał minister Rafajski i prezes Warszawy Jabłoński oraz prezydent magistratu Prażi Ozeskiej dr. K. Baksa, oraz delegaci miast belgijskich i prezes Związku miast czeskich. Następnie zjazd rozdzielił się na trzy sekcje: prawną-administracyjną, która debatuje nad ustawami samonadzorstwa, sekcję skandorową omawiającą sprawę finansów samonadzorczych oraz sekcja odbudowy.

Pierwszy dzień zjazdu zakończył się bankietem w Restauracji Obywatelskiej.

Liczba bezrobotnych zmniejsza się.

Warszawa. (PAT.) 25 bm. Liczba bezrobotnych już od kilku tygodni stale się zmniejsza. Według informacji Państwowych Urzędów Pośrednictwa Pracy ostatecznie tygodniowe sprawozdanie z rynku pracy w okresie od 11-go do 18 kwietnia br. wykazuje ogólną przybliżoną liczbę 181.320 bezrobotnych. W stosunku do poprzedniego tygodnia liczba ta spadła o 390

osób, przyczem zaznaczyć należy, że największą liczbę bezrobotnych zatrudniono w województwie śląskim, gdzie na terenie Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy Cieszym cementownia w Golezowie przyjęła do pracy około 200 robotników. Zmniejszyło się również bezrobocie w Tommie, Gruzdzkądzu, Koscierzynie, Lesznie, Płocku i Tomopolu.

Przemysł gdański przeciw polityce senatu.

Gdańsk. (AW.) Organizacje gospodarcze wodnego miasta, które niejednokrotnie za pośrednictwem prasy, interpelacji poselskich i innych oświadczeń protestowały energicznie przeciwko polityce gospodarczej senatu nakładającej na przemysł Wodnego Miasta ciężar obciążający i hamujący produkcję wydelegowały prezesów Izby handl. w Gdańsku, Klawidiera, który w otoczeniu przydykmu Izby handlowej złożył na senatowi stanowczy protest przeciwko polityce gospodarczej. Delegacja oświadczyła, że izba handlowa w Gdańsku nie podejmuje odpowiedzialności za stan przemysłu gdańskiego, jeżeli senat upiera się będzie przy obecnej gospodarce finansowej i handlowej. Wystąpienie gdańskiej izby handlowej i komentowane jest w tutajszych kołach gospodarczych jako dowód, że przesilenie gospodarcze w Wodnym Mieście weszło w niebezpieczny ostry stadium.

Kaszubskie pismo.

Gdańsk. (AW.) W końcu kwietnia rozpoczęła po kilkoletniej przerwie wychodzić w Kantuzach pismo „Gryf” poświęcone życiu Kaszubów. Niektóre działy pisma redagowane będą w gwarze kaszubskiej. „Gryf” ma za sobą duże zasługi w dziedzinie krasnoznawstwa i sztuki ludowej Kaszubów, z którą zaznajamiał społeczeństwo polskie przed wojną.

ALEKSANDER TRZASKA.

Czerwony błazen.

POWIEŚĆ Z ŻYCIA WARSZAWY.

13)

— A czy nie wie pani, czy pannę Potoralską łączyło cośkolwiek z kabaretem, teatrykiem, baletem i czy w tych sferach miała ona jakieś znajomości?

— Tego nie wiem.

— A czy nie słyszała pani przypadkiem, by mąż w zdobyciu względów panny Potoralskiej natknął się na jakiegoś zazdrosnego rywala lub mściwego brata?

— Nie słyszałam.

— A teraz jeszcze jedno przykre pytanie, które niech pani usprawiedliwi moim obowiązkiem urzędnika śledczego. Czy nikt z powodu zazdrości o panią nie targnął się na życie jej męża?

— To wykluczone!

Komisarz Borewicz nie spuszczał oczu z pani Hali, badając, jakie wrażenie wywoła na niej to pytanie.

Pani Hala zniosła je spokojnie i żaden nerw jej twarzy nie drgnął nawet.

— Kończę już obowiązki inkwizytora i proszę o odpowiedź tylko na to ostatnie pytanie: Czy wydaje się pani możliwe, by jej mąż wieczory spędzał w „Złotym Ptaku” i występował na scenie, jako czerwony błazen, tając to przed panią i otoczeniem?

— Uważam to za zupełnie niemożliwe. Przedewszystkiem Karol był zamożnym człowiekiem i nie miał potrzeby zarabkować na scenie, potem mąż mój nie był ani dowiepny, ani nie posiadał głosu, grać nie umiał na żadnym instrumencie. A zresztą... w tej chwili przypomniałam sobie fakt, który zupełnie zbija pańskie przypuszczenie: Przed kilku tygodniami byłam wraz z mężem i państwem Druskimi na występie czerwonego błazna. A rozdwojenie osoby chyba jest niemożliwe...

— A jak zachowywał się mąż pani w chwili występu czerwonego błazna, czy może był zdenerwowany?

— Nie; jak zwykle w teatrze, spał...

Komisarz Borewicz pożegnał panią Mertingerową, dziękując za informacje. Na odchodnym zapytał, czy ciało zabitego ma być przewiezione do domu, czy też do jednego z kościołów lub kaplic. Pani Mertinger obiecała telefonicznie wydać swe dyspozycje...

Po wyjściu komisarza policji pani Hala przeszła do pokoju męża. Dziwne przeżywała wrażenie. — Uświadomić sobie nie mogła, czy wizyta komisarza policji i straszna wiadomość o morderstwie była halucynacją, czy rzeczywistością.

Najwięcej zdziwiła panią Halę, że po rozmowie z komisarzem nie czuje się tak wstrząśniętą i nie szczęśliwą, jakby czuć się powinna. Wiadomość tylko przeraziła ją strasznie. Po opanowaniu pierwszego wrażenia pani Hala przypomniała sobie, teraz nawet, że przerwano jej sen. Świadomość tego wywołała w niej uczucie zmęczenia. Położyła się

na otomianę, przykrytej futrem białego niedźwiedzia. Próbowala zasnąć, po chwili uświadomiła sobie, że właściwie nie ma potrzeby spać i dbać dzisiaj o swój wygląd, bo ani do Louisa, ani na bal do hotelu Europejskiego pójść nie może, bo od dziś dnia jest wdową...

I znów zdawało się pani Hali, że śni.

— Jestem wdową, jestem wdową — powtórzyła kilkakrotnie głośno, chcąc w ten sposób skontrolować, że nie śni.

Własny głos słyszała jednak wyraźnie, wykonywała nawet dla kontroli kilka ruchów, z których dokładnie zdawała sobie sprawę, więc do prawdy nie był to sen.

Teraz zaczęła pani Hala zastanawiać się na tem, dlaczego nie płacze po stracie męża, dlaczego nie rozpacza i nie czuje się nieszczęśliwą. Ogromnie łatwo znalazła odpowiedź na to pytanie:

Wyszła za mąż, za bogatego Mertingera, ponieważ wiedziała, że on otoczy ją zbytkiem. W chwili, gdy Mertinger oświadczył się o nią, nie kochała nikogo, żadnej więc walki psychicznej nie potrzebowała sama ze sobą staczać. Męża również nie kochała. Wychodząc za mąż, była piękna, nie posiadała jednak żadnych kwalifikacji ani na żonę, ani na kochankę. Sprawy gospodarstwa domowego były dla niej obojętne i niechętnie zajmowała się niemi, rozmowy z mężem o jego spekulacjach finansowych nie interesowały ją zupełnie, zresztą były to zbyt trudne tematy dla jej umysłu i nie czytała go szybko. Pieszczoty męża przyjmowała zawsze z jednakowym uśmiechem, później z jednakowym grymasem niezadowolonia. (C. d. n.).

Strzały adwokata do świadka.

W sobotnim numerze „Gonia Krakowskiego“ donosiliśmy o strzelaninie jaką urządził adwokat dr Hofmokl-Ostrowski w sali sądu okręgowego w Warszawie. Obecnie otrzymujemy od naszego korespondenta szczegóły tej sensacyjnej sprawy. Nasz korespondent warszawski donosi:

W VIII wydziale karnym sądu okręgowego w Warszawie toczył się pod przewodnictwem sędziego Kosa i przy udziale sędziów Rykaczewskiego i Kosakowskiego proces przy drzwiach zamkniętych przeciwko grupie szpiegowskiej. Szajka ta działała w ścisłym kontakcie z „hotelem Rzymskim“.

Wśród obrońców grupy szpiegowskiej znajdował się Breiter i Hofmokl-Ostrowski, figura mocno nie ciekawa, nie przyjęty do Izby adwokackiej. Jest to 50-letni tysi, niesympatyczny człowiek.

W piątek po rozpoczęciu posiedzenia adw. Hofmokl-Ostrowski w przemówieniu wyraził się o poruczniku p. Antonim Jędruszką, nieobecny podówczas na sali, a figurującym w tym procesie w charakterze świadka, że jest to prowokator. Wywołało to silne oburzenie wśród oficerów.

Porucznik Jędruszek dopiero w sobotę przybył do Warszawy i dowiedziawszy się o wyrażeniu adw. Hofmokla-Ostrowskiego, udał się do sądu o godz. 3 min. 15 i spotkawszy w podwórzu gmachu sądowego Hofmokla-Ostrowskiego podszedł doń i zapytał:

— Czy to pan jest mecenasem Hofmoklem-Ostrowskim? a otrzymawszy potwierdzającą odpowiedź, wymierzył mu tak mocny policzek, że uderzony zatoczył się, gubiąc kapelusz.

Por. Jędruszek dodał: To ci się należy, żydzie, za znie wagę polskiego oficera.

Adw. Hofmokl-Ostrowski w odpowiedzi podniósł kapelusz i pośpiesznie pobiegł do tramwaju.

Gdy po kilku godzinach rozpoczęło się wieczorne posiedzenie sądu — Hofmokl-Ostrowski siedział na ławie obrońców, pierwszy od strony stołu sędziowskiego i niczem nie zdradzał najmniejszego zamieszkania.

Po przesłuchaniu pierwszego świadka, na salę sądową wezwano drugiego z kolei świadka, porucznika Jędruszkę. Skoro ten ukazał się z poza drzwi polkoju dla świadków i zwrócił się do kolumnami, Hofmokl-Ostrowski dobył lityskawiczkę z kieszeni brownning (mały kaliber Nr. 5) i począł raz za razem palić do świadka.

Na sali powstało zamieszanie. Adwokat, siedzący obok strzelającego wyskoczył z ławki i pokrzykując się za filarami (kolumnami). Na krzesłach sędziowskich nastąpiło również mocne poruszenie. Jeden z oficerów (major) rzucił się do strzelającego z dobytą szablą. Inny oficer podbiegł do strzelającego z rewolwerem w rękę. Jednocześnie, będący w pobliżu, starszy postenunkowy, Sekt, chwycił Hofmokla-Ostrowskiego z tyłu za rękę.

Sprawca strzałów, blady jak płótno, skulił się, opuścił głowę i po chwili zapytał:

— Czy mam zabić? A dowiedziawszy się, że nawet nie ranil — dodał: „wielka szkoda“.

Niezwłocznie przerwano obrady sądowe i na miejsce wypadku wezwano naczelnika urzędu śledczego inspektora Sonnenberga, który przybył wraz z komisarzem Szabramskim. Zjawili się również sędzia śledczy p. Jasiński oraz sędzia śledczy do spraw szczególnej wagi p. Luxemburg.

Sądowano, iż Hofmokl-Ostrowski dał w stronę porucznika Jędruszkę 7 strzałów, które chybiły. Porucznik Jędruszek podczas strzelaniny stanął spokojnie za jedną z kolumn. Kule ugodziły w stół masowy (ze sprawozdańców nikogo nie było), w dwa krzesła sprawozdawców, w drzwi gabinetu prokuratora (u dołu po lewej stronie), w kolumnę i w podłogę.

Aresztowany Hofmokl-Ostrowski zachowywał się po wypadku spokojnie.

Są przypuszczenia, iż działał on w porozumieniu z bolszewikami, by tym sposobem dać żer pismakom sowieckim, którzy będą pisać, że oburzenie na niesprawiedliwość i prowokację w polskich sądach dochodzi już do tego stopnia, iż już nawet spokojni obrońcy nie mogą tego znieść i strzelają do polskich „oficerów-prowokatorów“.

Ciekawą jest również zeznania, iż w czasie obrad tajnych wniknął się do sali jeden z braci Hofmokl-Ostrowskiego, lecz go wyproszono.

Aresztowany znajduje się w rękach p. sędziego Jasińskiego, który również zabrał rewolwer.

Niebawem w tym w dziejach polskiego sądownictwa skan dał wywołać ogólne oburzenie przeciw sprawcy.

Z powodu tego zajścia posiedzenie przerwano.

Groźny pożar lasu w Zakopanem.

Zakopane, 25 kwietnia 1925. W sobotę około godz. 1 w południe wybuchł w lesie obok wodospadów Mickiewiczza (nad drogą do Morskiego Oka), groźny pożar. Powstał on z iskry mantesionej przez wiatr na suchy ząb, z kolumna leśniczki w tym miejscu stojącej. Silny wiatr halny od piątku (panujący, podsycał ogień i utrudniał walkę. Na miejsce wypadku udała się zakopiańska straż ogniowa, postenunkowi policji państwowej, straż leśna i robotnicy zaczęli dób

ropame. Walka z ogniem była rzeczywiście bardzo ciężka, gdyż silny wiatr halny przenosił smopy iskier z miejsca na miejsce, wzniecając nowe pożary — mimo tego ogień udało się zlokalizować około godziny 9 wieczór. Teren lasu objęty pożarem wynosi kilkanaście morgów: przeważnie zębów. z ogniem nie przemiął się do lasu wysokopięnnego, to zasługa szybkiej i dzielnej akcji ratunkowej.

N. D.

Nasz przemysł, handel, finanse i rolnictwo.

UMOWA HANDLOWA POLSKO-CZECHOSŁOWACKA.

Umowa handlowa polsko-czechosłowacka, podpisana w czwartek dnia 23 bm. normuje wzajemne stosunki handlowe na podstawie klauzuli największego uprzywilejowania. Cześć ogólna umowy normuje w 28 artykułach kwestje najbardziej zasadnicze. Do umowy dołączone są układy: kolejowy, węglowy, weterynaryjny, administracyjny.

W części celno-taryfowej znajdujemy listę ulg celnych, przyznanych wzajemnie przez strony.

Lista ulg przyznanych Polsce przez Czechosłowację za wiera między innymi następujące towary: drób żywy i bity, gęsi, parafina, przędza bawełniana, cement, blacha żelazna, blach cynkowa, niektóre maszyny rolnicze, maszyny do wyrobu cementu, maszyny przemysłu włókienniczego, kwas siarkowy, krochmal kartoflany i t. d. Lista ulg Czechosłowacji zawiera między innymi: suszone korzenie, cykonie, winogrona, piwo, drożdże, wody mineralne, pewne gatunki wyrobów skórzaných, wyroby ceramiczne i szklane, specjalne maszyny dla przemysłu cukrowniczego, przemysłu gorzelniczego, piwowarskiego, naftowego itd.

Pozatem specjalna umowa reguluje przywóz poszczególnych towarów do państw kontrahentów.

W umowie tej wymieniono szereg towarów, podlegających dotychczas w Czechosłowacji reglementacji, a będących lub mogących stać się przedmiotem wywozu z Polski. Wchodzi tu w rachubę między innymi: bydło, trzoda chlewna, owoce, mięso, drób, jęczmień, żyto, mąka żytnia, sól, nasiona, wódki, likiery, przędza wełniana i bawełniana, towary półwędlane, drzewo, meble drewniane, bibułka do papierosów, karty do gry, cynk, blacha cynkowa i t. d.

Bardzo ważny jest dołączony do właściwej umowy układ kolejowy, regulujący ważną dla nas kwestję transportu węgla przez Czechosłowację. Polska otrzymuje szereg znacznych zniżek taryfowych przy wywozie lub transporcie przez Czechosłowację, dotyczących przedewszystkiem węgla a następnie produktów naftowych, stali szlachetnej, żelaza handlowego, azotniaku, soli, zwierząt żywych, rzeźnych i sztuk rozpłodowych, cementu, blachy cynkowej, pyłu cynkowego, surowego cynku, rud, pirytów i fosforytów. Nawzajem Polska zapewniła Czechosłowację szereg znacznych zniżek kolejowych, zwłaszcza przy przewozie koksów, pozatem szeregu innych towarów.

Procz tego Polska obowiązała się nie obniżać zbyt w swych taryf kolejowych, co jest wywołane obawami ze strony czechosłowackiej o potaniecie zbyt wydatnie szeregu towarów, mogących konkurować z czechosłowackimi w wskutek obniżenia kosztów przewozu.

W stosunku do produktów naftowych przywożonych z Polski Czechosłowacja zobowiązała się do niepodnoszenia opłat przywozowych, gwarantując w ten sposób warunki umożliwiające zbyt polskich produktów naftowych w Czechosłowacji.

W specjalnym układzie węglowym dotychczasowy kontyngent 500 tysięcy ton rocznie, który Czechosłowacja pozwałała dotychczas wwozić do siebie z Polski, został podwyższony do 720 tysięcy ton.

Specjalna umowa weterynaryjna usunęła istniejące dotychczas utrudnienia przy wywozie z Polski bydła i trzody chlewniej.

Umowa handlowa polsko-czechosłowacka, zwykłą koleją rzeczy wejdzie w życie po ratyfikacji przez parlament stron obu. W celu zapobieżenia dalszemu przedłużaniu obecnego okresu beztraktatowego, strony zawarły

umowę tymczasową, która wejdzie w życie z chwilą podpisania umowy definitywnej i będzie obowiązywać do czasu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych. Umowa tymczasowa opiera się również na klauzuli największego uprzywilejowania i wprowadza w życie szereg zniżek taryfowych i tranzytowych.

GRAM ZŁOTA na dzień 26 i 27 kwietnia br. — 3.4628 Z. (M. P. Nr. 96 z dn. 25. 4. 1925 r.).

CUKIER.

Kraków. 26 bm. Ceny cukru utrzymują się. Podaż duża. Zapotrzebowanie osłabione. Notują za 100 kg loco składowi: grysik 110, miarki 127—128, kostka 127—128.

CHEMICALIA.

Katowice. 26 bm. Kwas siarkowy 60 proc. Be 26.00. 66 proc. Be 50.00, 97-98 proc. 67.00.

Kraków. 26 bm. Esencja octowa 80 proc. w balonach po 60 kg 2.90 za kg a w balonach po 25 kg 3.10, za kg. Ruch osłabiony.

NAFTA I PRZETWORY.

Katowice. 26 bm. Ceny produktów naftowych i smarów za 100 kg.: benzyna o. c. g. (0.700—710) 81.00. — (0.710—720) 76.00. — (0.720—730) 72.00. — (0.730—740) 67.00. — (0.740—750) 62.00. — (0.750—760) 51.00. — (0.760—770) 45.00. — (0.770—780) 42.00. — (0.780—790) 41.00 zł; olej maszynowy raf. o. V. (3—4 b-50 proc.) 34.00. — (4—5 b-50 proc.) 38.00. — (5—6 b-50 proc.) 42.00. — (6—7 b-50 proc.) 46.00. — (7—8 b-50 proc.) 49.00 zł; olej gazowy 21.00. — cylindrowy 230—240 stopni C — 41.90 zł; smar do wózków 30.00. — do wałków 21.00 zł; smar Towotte'a 46.00 zł.

DRZEWO I PRZETWORY.

Warszawa. 26 bm. Na rynku terpentynowym ruch średni; eksport ustął prawie zupełnie wskutek niższych cen zagranicą. Notowania za 1 kg netto, fr. wag. st. Hajnówka lub Białowieża za gotówkę: terpentyna „Medic. puris“ A chem. czysta 1.50 zł, Medicinale B 1.25 zł. — C 1.20 zł, Album II stonkowa t. zw. techn. 1.05 zł, flauum żółta do malowania na otwartym powietrzu 0.95 zł, III B do lakierów asfaltowych 0.80 zł, smoła drzewna sosnowa 0.14 zł, dziegieć czarna aptekarska 0.20 zł, węgiel drzewny sosnowy retortowy, ładowany widłami, gru by 0.10 zł, ocet drzewny rektyfikowany 4 i pół proc. 0.80 zł, erudum 6 proc. 0.15 zł, pak szwedki 0.28 zł, carbo lineum gwarant. żywiczne 0.85 zł, smoła gęsta absolut. bezwodna do kół zębatach w walcownikach 0.22 zł, oleje dmikarskie ciemne 0.28 zł, węgiel retortowy z drzew liściastych 0.08 zł.

BYDŁO I MIĘSO.

Mysłowice. 26 bm. Spędzono od dnia 14 do 17 bm.: Koni 3, kórw 332, jądówek 19, wódów 50, stadników 45, cieląt 27, świń 1.373, razem 1.849 sztuk. (O 509 sztuk mniej niż w ostatnim okresie sprawozdawczym). Płacono za 1 kg żywej wagi: trzoda chlewna I gat. 1.40—1.65. II gat. 1.20—1.40, III gat. 1.05—1.20, bydło rogate I gat.: 0.80—1.00. II gat. 0.70—0.80, III gat. 0.50—0.70, cielęta 0.85—1.10. Podaż mała. Popyt mierny. Tendencja zwyżkowa.

ZIEMIOPLODY.

Gdańsk. 26 bm. (Not. nieurz.). Pszenica 128—130 f. hol. 19.25—19.75. — 125—127 f. hol. 18.25—19. żyto 17.40 do 17.50, jęczmień prima 15.25—15.75. — gorszy 14.50—15.00, owies 15.00—15.30, groch drobny. 12. — Victoria 14—17, ospa żytnia 11. — pszenica 12, mąka pszenna kanadyjska 10.30 dol. za 100 kg fr. wagon Gdańsk, inne

gatunki wahały się w granicach od 10.35 do 10.55 dol. fr. wagon Gdańsk.

Katowice. 26 bm. Notowania zboża bez zmiany.

GIELDA ZBOŻOWA.

Kraków. 24 bm. Pszenica dworska 74—76 g-1 42—44, targowa 72—73 g-1 41—42, ameryk 77—80 g-1 42—43, żyto poznańskie 69—79 g-1 37 i pół do 38, węg. 71—72 g-1 37.80—38.80; owies dworski 34 i pół do 35 i pół, targowy 33 i pół do 34; jęczmień browar. 37—38, na krupy 33—34; kukurydza 25—26, węgierska gruba 24—24 i pół; grysik kukur. 41—43, Cinquantin 30—31; groch Victoria 44—45, zwykły 33—35, siewny 34—35; fasola cukr. „jasiek“ 72—75, okragła 48—50, biała długa 37—39, krótka 34—36, mieszana 26—30; bobik 34—35; ryka 24—25, do siana czyszcz. 26—27; hubin żółty 16—16 i pół, niebieski 13 i pół do 14; makuchy łniane 33 i pół do 34; siano średnie 8 i pół do 9 i pół; kończyzna pastwana 12—14; słoma z pnia długa 4 i pół do 6; mierzwa żytnia 4—4 i pół; słoma prasowana 5 i pół do 5; rzepak żytniowy 52—53; siemię lniane 55—58, konopne 38—39; mak niebieski 138—140; kminek holenderski 140—145; kończyzna nasienna czerw. 200—250, czerw. atostawa 280—330, biała 130—150; ziemniaki do sadzenia 9—9 i pół, sto łowe 7.75—8.25; mąka pszenna 50 proc. okr. krak. 61—62, ameryk. patent 60—61, węgier. 64—65, żytnia 65 proc. okr. krak. 51—52, — 60 proc. okr. kra. 53—54, 65 proc. okr. poznań. 53—54; otręby pszenne 22—23 i pół, żytnie 22—22 i pół; ofagi jęczmień 18—18 i pół; pszek 70 proc. 43—45; pobielancka płask. 60 proc. 47—48; pekał okrągły 60 proc 47—48; siekanka jęczm. 43 do 45; kasza jagl. czeska 53—54; ryż Burmah II 47—48. Tendencja bez zmiany.

LIST Z KRAJU.

Przyłączenie Kątów i Kościelca do miasta Chrzananowa. — Rozwiązanie Rady miejskiej i oczekiwanie nowego komisarza. — Konszachty marszałka powiatu dra Smoleńca z żydami.

(Korespondencja własna „Gonia Krak.“)

Chrzananów, 27 kwietnia.

Przed miesiącem „Gonia Krakowski“ przyniósł pierwszy wiadomość o włączeniu gmin wiejskich Kątów i Kościelca do miasta Chrzananowa. Wiadomość ta wywołała rozmaite uczucia wśród naszych obywateli. Polacy nieszczerze, a także ci wszyscy, którzy pragną najwcześniej wyzwoleć się z opieki magistratu, znajdującą się pod panem naszym wpływem żydów, przyjęli tę wiadomość z radością i z uczuciem ulgi, że wreszcie wydobędą się z niewoli żydowskiej i w Chrzananowie doczekają się tego, że o losie miasta będą zabierali głos także i Polacy. Zrozumiałem jest, że strach padł na dotychczasowych rządów miasta, bo stało się to, co się stać powinno, t.j. po przyłączeniu wymienionych gmin dotychczasowa rada została rozwiązana, a w najbliższej przyszłości będzie mianowany komisarz. I o osobę tego komisarza toczy się w mieście w tej chwili spór. Wszyscy obywatele, z małymi bardzo tylko wyjątkami, doszli w tym kierunku do porozumienia, by komisarzem był Polak, tutejszy obywatel. Postanowiono dodać mu do rady przybocznej delegatów ze wszystkich grupowań społecznych i politycznych tak, by rada mogła się wreszcie szczerze i solidnie wraz z nowym komisarzem zająć losem miasta i jego oczyszczeniem z dotychczasowych zamieszkań. Niestety wyłamał się z pod tej solidności ku ogólnemu zdziwieniu, ale i oburzeniu całego miejscowego społeczeństwa polskiego, marszałek powiatu, dr Smoleń. Ten panienkowany na naszym gruncie katolik (Boć w czasie wyborów gminnie agitował za 12-stką) na ostatnim posiedzeniu Rady Powiatowej spowodował uchwałę, by komisarzem miasta został p. Bytomski, dotychczasowy burmistrz, o którym już swego czasu w „Goncu“ opisaliśmy, jak to p. Bytomski publicznie występował przeciwko kościołowi katolickiemu i religii. Jest to człowiek zupełnie oddany na usługi żydostwa. Zastępca komisarza, według projektu dra Smoleńca, ma znowu zostać sjonistą-żyd, dr Rieser. Tymną do wy tłumaczenia jest ta zgoda katolicko-żydowska marszałka z bolszewizującym Bytomskim i sjonistą żydem, drem Rieserem. Bo oto znowu nieprawnie istnieje tu od dłuższego czasu wydział Rady powiatowej, którego marszałkiem z łaski własnej żydów, jest wymieniony dr Smoleń. Wtajemniczeni opowiadają, że żydzi zapowiedzieli marszałkowi, że jeżeli nie pójdzie z nimi obecnie, to oni gotowi zdekompletować Radę powiatową, w następstwie czego marszałek musiałby ustąpić.

Pod adresem dra Smoleńca stawiamy następujące pytanie: „Panie Marszałku, co ważniejsze, czy godność marszałka, czy honor i godność Polaka?“

Mamy nadzieję, że jednak władze nasze, które przez przyłączenie sąsiednich gmin pragnęły doprowadzić do zmiany stosunków w naszym mieście, nie będą się kierowały opinią szabegojów, lecz zrobią wszystko, by na czelnie tymczasowych rządów stanęli ludzie odpowiedzialni i dający gwarancję, że politykę w mieście prowadzić będą w myśl interesów gospodarczych miasta i potrzeb Państwa.

X. X.

Rozstrzelanie komunistów w Bułgarii.

KRONIKA.

KWIECIEŃ

28

Wtorek

Dziś 28 Pawła od Krz. Wal.
jutro 29 Piotra m. RobertaWschód słońca o g. 4 m.
27. Zachód o g. 7 m. 09.
Długość dnia g. 15 m. 42.
Przybyło godz. 2 m. 58.
Wschód księżyca o g. 8 m.
43. r. Zach. o g. 10 m. 31 w.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO.

Wtorek: „Juljusz Cezar”.

Środa: „Juljusz Cezar”.

Czwartek: „Juljusz Cezar”.

REPERTUAR OPERY „NOWOŚCI”.

Wtorek: „Hrabina Marcar”.

Środa: „Manewry jesienne”.

Czwartek: Teatr zamknięty.

REPERTUAR TEATRU „BAGATELA”.

Wtorek: „Gitara i jazz-band”.

REPERTUARY KIN KRAKOWSKICH:

NOWOŚCI: „Golgota uczciwej kobiety”; 12 aktów — 2 serje razem.

PROMIEN. „Konduktor 1492”; komedia w 7 aktach z Jonny Hines.

REDUTA. „Pięć tyrana”; dramat rosyjski w 9 aktach. Rzecz dzieje się tuż przed krwawą rewolucją bolszewicką. W rolach gł. artyści teatru Stanisławskiego w Moskwie. Pozatem 2 akty dodatku. Razem 11 aktów programu.

Sztuka: „Nibelungi”; pieśń miłości trjumfującej, 10 aktów.

UCIECHA. „Noc przerażenia”; dramat w reżyserji E. W. Griffitha; ponadto komedia w 2 aktach. Mody paryskie. Tygodnik Gaumonta.

Wanda: „Nibelungi”; pieśń miłości trjumfującej, 10 aktów.

WARSZAWA: „Podróż po Palestynie”; 2 serje razem.

Zmarli.

Marja Vimpelerowa, wdowa po radcy szkolnym, zmarła 26 kwietnia w 67 roku życia. Pogrzeb dziś 28 kwietnia o godz. 5 i pół popoł. z kaplicy cmentarnej.

Józef Kobylecki, em. adjukt P. K. P. zmarł 26 kwietnia w 62 roku życia. Pogrzeb dziś 28 kwietnia o godz. 5 popoł. z kaplicy cmentarnej.

Antoni Pawlikowski, właściciel zakładu art. reprodukcji, zmarł 25 kwietnia w 62 roku życia. Pogrzeb dziś o godz. 4 popołudniu z kaplicy cmentarnej.

Mikołaj Maxymowicz, b. radca cesarski, em. st. zarządca poczt., zmarł 26 kwietnia w 76 roku życia. Pogrzeb dziś 28 kwietnia o godz. 2 i pół popoł. z kaplicy cmentarnej.

Dyżurn aptek.

Wtorek 28 kwietnia:

Apteka pod Złotą Głową, Rynek 13. — Apteka pod Trzema Koronami, Retoryka 1. — Apteka Czernasta, Lubiec 7. — Apteka, Stradomska 6.

Przyjechali do Krakowa.

w dniu 27 kwietnia:

Grand Hotel: Dr Jan Lieber — Katowice; Wład. Józef Niemojowski — Marchwacz; Ewa Baderowa — Warszawa; Wład. Zakrzewski — Dobieszewice; Hugo Kolban — Wiedeń; Franciszek Brugger — Warszawa; Stefan Buszczyński — Warszawa; Paweł Kolarz — Dobra; Emil Stark — Paryż; Hr. Leon Piniński — Lwów; Kazimierz Gubrynowicz — Lwów; Elma Kiltynowicz — Warszawa; Arnold Schwarz — Wiedeń; Jan Kozłowski — Warszawa; Marcin Grudziński — Warszawa; Jerzy Plewiński — Warszawa; Mieczysław Ciecierzynski — Warszawa; Jadwiga Syrewicz — Warszawa; Karol Szadowski — Warszawa; Jan Michalik — Leszno; Ignacy Fendler — Wiedeń; Samuel Lewin — Warszawa; Zbigniew Wlasyński — Lwów; Karol Obst — Wrocław.

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO ogłasza: W roku 1925 podczas feryj letnich odbędą się na obszarze tutejszego okręgu szkolnego następujące państwowe kursy wakacyjne dla czynnego nauczycielstwa szkół powszechnych: 1) W Krakowie kurs ogólnopolski humanistyczny. 2) W Krakowie kurs ogólnopolski dla nauczycieli z kresów, niewładających dostatecznie językiem polskim. 3) W Białej kurs fizyko-matematyczny połączony z pracownią. 4) W Kętach kurs polsko-historyczny. 5) W Nowym Targu kursy systemów i robót ręcznych ogólnopolski. 6) W Starym Sączu kurs geograficzno-przyrodniczy.

Z wymienionych kursy w Kętach i Starym Sączu będą przygotowawczymi do wyższego kursu nauczycielskiego w Krakowie. Wszystkie kursy odbędą się w terminie od 3—31 lipca, prócz kursu w Kętach, który będzie trwał tylko 2 tygodnie od 3—17 lipca i zakończy się egzaminem wstępnym na kurs wyższy naucz.

Z PARKU DRA JORDANA. Przypominamy, że gry i zabawy młodzieży w parku dra Jordana rozpoczyna się we czwartek dnia 30 kwietnia br. Zbiórka młodzieży przed pawilonem w parku o godz. 4.30 popołudniu.

RUCH TELEFONICZNY Z CZECHOSŁOWACJĄ. Z dniem 1 maja br. zaprowadza się w ruchu telefonicznym z Czechosłowacją wezwanie osób do rozmów telefonicznych (avis d'appel telephonique) t. z. zgłaszający rozmowę wymienia nazwisko osoby, z którą życzy sobie mówić.

Sensacyjne oszustwa „krewnej“ rabina cudotwórcy.

Uroczyste narodziny rabiniaćka w Krakowie. — Niedoszły ślub w willi oszustki w Sopotach. — Ucieczka sprytnej żydówki.

Kraków, 28 kwietnia.

Przed kilku tygodniami przyjechała do Krakowa pewna młoda, elegancko ubrana żydówka, która zwróciła się do tutejszych ortodoksov, podając, że jest bliską krewną rabiną z Góry Kalwarii pod Warszawą, przyjeżdża z Zakopanego celem odbycia w Krakowie pogodu.

Zwodemniacy rabinia-cudotwórcy z Góry Kalwarii utworzyli natychmiast komitet, który zajął się ugoszczeniem i przyjęciem owej kobiety, umieszczając ją w lecznicy na koszt członków komitetu. Po przyjeździe na świat syna krewnej rabinia odbyła się uroczystość obżezania, w czasie której matka i nowonarodzone dziecko zostali hojnie obdarowani licznymi i kosztownymi prezentami.

Następnie rzekoma krewna rabinia przeniosła się do jednego z hoteli żydowskich na Kuźmierz, żyjąc dalej na koszt komitetu. Podobno chodziła ona również po sklepach bogatych kupców żydowskich, pobierając towary, na które kazała sobie posyłać rachunki do hotelu, a z terminem wyrównania tychże zwlekała do chwili rzekomego przyjazdu rabinia cudotwórcy do Krakowa.

Pewnego dnia dowiedziała się owa kobieta, że jeden z członków komitetu wydlaje wkrótce córkę swą za mąż, a ślub ma odbyć się w Gdańsku. Wówczas chcąc się odwdziżyć za troskliwość komitetu zaproponowała, by dla zaoszczędzenia kosztów ślub odbył się w jej willi w Sopotach. Po przyjęciu tej propozycji uradowany ojciec przyszłego nowożeńca kazał wydrukować zaproszenia ślubne i rozesał je do znajomych, a rzekoma właścicielka willi w Sopotach na parę dni przed terminem ślubu wybrała się do Sopot wraz ze służbą weselną nowożeńców celem poczynienia potrzebnych przygotowań. Ojciec panny młodej kupił „dostojnej“ krewnej rabinia bilet I. klasy, a służba, której powierzono opiekę nad „rabiniaćkiem“, pojechała trzecią klasą.

W drodze rzekoma właścicielka willi w Sopotach ulotniła się bez śladu, pozostawiając służbie swego synka. Okrzywiście cała historia o willi w Sopotach oraz o pokrewieństwie z rabinem z Góry Kalwarii okazała się wymysłem sprytnego oszustki, która wzięła w ten sposób na kawał swych współwyznawców.

Przed wyrokiem w procesie wojskowym o zajścia listopadowe.

W dniu wczorajszym, śródniem z rzezu, na rozprawie wojskowej o zajścia listopadowe w krakowskim sądzie okręgowym wojskowym zakończono przesłuchanie świadków zeznaniami kpt. Patka. Następnie przystąpiono do odczytania aktów wojskowych, które trwały do godziny 5-tej po południu.

Przewodniczącym ptk. dr Dąbrowski odznaczając rozprawę do godziny 2 po południu dnia dzisiejszego, wręczył rzeczoznawcom generałom Skierskiemu, Kę

dzierskiemu i Wróblewskiemu materiał dowodowy do przeglądu.

Dziś po południu nastąpią wywody rzeczoznawców i zapytania trybunału oraz obrony. We środę rano rozpoczną się wywody prokuratora ptk. dra Libkind-Lubodzieckiego i obrońców: adw. dra Kwiecińskiego, dra Klimeckiego, dra Woźniakowskiego i dr. Heskiego. Późnym wieczorem lub we czwartek w południe zapadnie prawdopodobnie wyrok, który będzie jawny.

Wezwanie jest ważne do 12 godziny następnego dnia, o ile zgłaszający trwa w zamiarze przeprowadzenia rozmowy.

Opłata za wezwanie jest jednolitą i wynosi bez względu na rodzaj zgłaszanej rozmowy 50 cent.

SEKRETARJAT UNIwersYTEU Jagiellońskiego zawiadamia, iż z powodu śmierci rektora ks. Kazimierza Zimmermanna, odbył się w dniu 22 kwietnia br. wybór nowego rektora Uniw. Jag. na pozostały okres roku szkolnego 1924-25. Rektorem wybrany został profesor wydziału prawa dr Michał Rostworowski, który obejmuje urzędowanie w dniu 28 kwietnia br.

WIEC PRACOWNIKÓW PAŃSTW. W SOKOLE KRAK. W niedzielę w godzinach popołudniowych w sali „Sokola“ krakowskiego odbył się wiec ogólnopolski, zwołany przez Zw. zezeszeń. Na wiec przy byli między innymi sen. Adelman, posłowie: Bylika i Rymar. Zebranie zagał prez. Związku dr. Krajewski i w przemówieniu omówił cel wieca, tj. zajęcie stanowiska wobec stabilizacji pracowników publicznych, dalej sprawę uposażenia, kwestje emerytalne, sprawę organu Związku p. t. „Jedność“ i stanowisko rzesz urzędniczych wobec proponowanej zmiany w zarządzie miasta. Po ogólnem omówieniu sprawy nastąpiły szczegółowe referaty, a mianowicie: dyr. Górki o „stabilizacji“.

W przedłożonej i przez akklamację uchwalonej rezolucji domagano się ustalenia wszystkich pracowników publicznych zawodowych i mających wymagane kwalifikacje; następnie referował inż. Czapiński nowy projekt uposażenia, który zostanie przedłożony czynnikom rządowym do uwzględnienia przy planowanej zmianie ustawy uposażeniowej. W dalszym ciągu r. Potuczek w szczegółowym referacie przedstawił rażące pokrzywdzenie t. zw. emerytów zabobnych, a to cywilnych, wojskowych i kolejowych; referent zwrócił ponadto uwagę na niekorzystne przepisy nowej ustawy emerytalnej, która orbawia wielu uprawnień, przyznanych już pracownikom publicznym i emerytom ustawą emerytalną z roku 1921.

Ostatni referat wygłosił inż. Czapiński odnośnie do zamierzonej reorganizacji zarządu miasta, podkreślając, że gospodarika miasta winna być wolną od wszelkich wpływów politycznych, jako gospodarzo szkolnych, a liczne w Krakowie rzesze stanu urzędniczego powinny znaleźć należyty reprezentację.

W dyskusji zabierali głos: sen. Adelman, pos. Matkiewicz. Ksietynowski z Nowego Targu, Górski, Górwa, Solanki (z Przeworska), Ross (z Grybowa), Huppenthal (z Wieliczki), i t. d. — W zebraniu wzięli udział delegaci: z Tarnowa, Wieliczki, Brzeska, Jasła, Grybowa, Nowego Targu itd. Uchwalone rezolucje przedłożą delegacje urzędnicze z Krakowa, Lwowa i Stanisławowa we środę rządowi i Sejmowi.

GROZNA SZAJKA BANDYTÓW PRZED SADEM W KRAKOWIE. Wczoraj w sądzie okr. karnym przed trybunałem, któremu przewodniczy s. o. Muenich, rozpoczęła się 4-dniowa rozprawa przeciwko groźnej szajce bandytów, która była postrachem powiatu myślenickiego i pow. wielickiego. Szajka ta doznała w ciągu ostatnich lat całego szeregu kradzieży, rabunków a nawet morderstw rabunkowych.

I tak w dn. 8 lutego 1919 dokonała rabunkowego morderstwa na szkodę Johana Gaterera w Kobielniku, dnia 9 września 1919 obrabowała tego samego Gaterera, dnia 20 kwietnia 1919 spełniła morderstwo rabunkowe na osobie Laska w Zasanu, dnia 11 lipca 1922 zastrzeliła w Lipniku wieśniaka Capa. Oprócz tego dokonała w roku 1922 i 1923 całego szeregu śmiałych kradzieży na szkodę mieszkańców gminy Lipnik, Kąty i Zasania ad Brzeczowice.

Organom policyjnym w Wiśniowej udało się wpaść na ślad sprawców, z których głównymi okazali się: Józef Dybet i Józef Szymoniak z Lipnika oraz Józef Stanik z Łąk w pow. frysztaeckim. Ten ostatni występował pod różnymi nazwiskami, np. jako Kamiński, Łukasik, Wójcik, Woźniak, a przeważnie pod nazwiskiem „Józek“.

Józef Dybet został ujęty dnia 25 sierpnia 1922 i odstawiony do sądu w Wadowicach, gdzie skazany został na karę śmierci, która to kara w drodze łaski zmienioną mu została na karę 20-letniego ciężkiego więzienia. Józef Szymoniak zbiegł i nie zdołano go dotychczas aresztować.

W dalszym ciągu aresztowano jako członków tej szajki Wiktorję z Hujdusów Osiechową-Wietuniakową, Klemensa Lenarta, zwanego Flekiem, Józefa Lenarta, Andrzeja Szymoniaka, zwanego Masarzem i Annę Dybet.

Wszyscy wymienieni zasiadli wczoraj na ławie oskarżonych, gdzie odpowiadać będą za swe czyny.

Oskarża prok. Gnięwosz, broni wszystkich oskarżonych z wyjątkiem Stanika i Osuchowej adw. dr Lachs.

KRADZIEŻE. Izidor Skoczynski zamieszkały Kopernika 11, doniósł, że 25 bm. włamał się nieznanymi sprawcy do jego piwnicy, skradł skradli rower marki Bergstein Wollmauf Nr. 415304 i około 13 kg. cielęciny, łącznej wartości 150 zł. — Sierżant 20 p. p. Alojzy Lench, zamieszkały Świętokrzyska 14, zgłosił, że 5 bm. o godz. 19.20 skradziono mu rower marki „Puch“, wartości 150 zł. z korytanza I. p. zakładu OO. Piżarów przy ulicy Piżarskiej. — Major Sfilber, zamieszkały przy ul. Dietlowskiej 100, zgłosił, że 25 bm. o godz. 18 nieznanymi osobnikami wszedł do jego otwartego pokoju i skradł 2 lichtarze srebrne wartości 600 koron przedwojennych.

CASCARINE LEPRINCE

LECZY przyczyny i skutki 2370

ZATWARDZENIA

Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

Z sali koncertowej.

Jacques Thibaud. — X. Wieczór kameralny Instytutu muzycznego.

W szeregu produkcji najwybitniejszych skrzypków europejskich a raczej światowych, znalazł miejsce i zna

komity mistrz francuski Jacques Thibaud, którego już dawno nie słyszeliśmy przemawiającego z krakowskiej estrady swą wykwintną i wysoce dystygowaną sztuką. Znaleźliśmy dużą zmianę u tego artysty-wirtuoza w jego emanujących estetycznych i pojmowaniu przezeń zadań odtwórczych. Oni, Thibaud-wirtuoz hordujący raczej technicznym problemem odwarzanych utworów, kładł nacisk raczej na zewnętrznej, reprezentacyjnej stronie utworu i jego walorach. Przy całym jednak olbrzymim poczuciu piękna i estetyki, wstrzymywały go smak i głęboka muzykalność od karkołomnych popisów technicznych i olśniewania nimi słuchaczy. Był do czas młodości, brawury, w którym techniczne trudności oraz ich zwycięskie uzewnętrznianie mogły nęcić i ponosić. Dziś staje przed słuchaczem dojrzalszy muzyk — dojrzalszy esteta. Techniczne trudności nie nęca artystę, bo je pokonał, bo je zwycięsko posiadał, brawura młodzieńcza zamieniła się w pełnię świadomości autorytetu i panowania bezwzględniego nad trudnościami. Zmagania się zakończone już zostały zwycięstwem. Pozostawił je artysta za sobą, a z nimi może także i przebyte cierpienia, tudzież radości. Zna je dusza artysty. Zna ich fazy, ich rozwój, ich siłę. Umie je uzewnętrzniać i dać taki wyraz, taki nastrój i taką siłę, jakiej uważa za potrzebne, aby nimi przekonać a następnie ująć słuchacza. Ujął też i pokonał Jacques Thibaud onegdaj słuchacza krakowskiego. Zwycięstwo takie nie jest łatwym, bo słuchacz krakowski to przeciwnik nielada jaki. Albo to jest skrzypek sam dobrze obznajomiony z zadaniami technicznymi (od rzemputy do wirtuoza), albo zwykły bywalec koncertowy, rogata dusza krakowska, rozkrytykowana, niewiedząca sama czego żądać od popisującego się i żądająca ponad miarę, bo nieznająca miary. Na szczęście tylko ta pierwsza kategoria stawiała się w komplecie — nie wypełniając jednak sali — a że wyrażała się w gorącym zachwycie i w gorących oklaskach, więc mistrz-wirtuoz francuski, zyskał sukces nielada jaki. Program obejmował utwory Francka, Coselliego, Bacha, Mouret-Daudelot'a, Pugnaniego i Mozarta. Akompaniował a raczej współodtworzał świetny pianista i dzielny akompaniator dr E. Steinberg. Ostatni — X. z rzędu — Wieczór kameralny Instytutu muzycznego odbył się przy wypełnionej doborową publicznością sali Instytutu. Na program złożyły się „Wariacje” Griega, przepięknie zagrane przez świetną pianistkę prof. St. Abramowicz-Meyerową, pieśni prof. Stefana Sebaldy, wykonane nader starannie przez utalentowaną śpiewaczkę p. Goetlową. Wieczór zakończyli pp. Hüchel, skrzypek i M. Macalik, wiolonczelista, starannym wykonaniem „Tria” op. 7 Wolffa Ferrariego.

Stanisław Bursa.

ZE SPORTU.

PIŁKA NOŻNA.

Kraków. SLOVAN (Wiedeń)—WISŁA 5:2 (3:1) i 1:0 (0:0). Wiedeński klub Slovan goszczący dwa w biegle dni w krakowskiej Wisły zaproduktował grę jeszcze w tym sezonie w Krakowie nie widzianą. Techniczne opamowanie piłki, błyskawiczne poścignięcia, ostry start do piłki oraz przebojowość stwarzają z dnużyny tej bardzo groźnego przeciwnika. Wisła będąc o wiele gorszą pod tymi względami od gości nadrabiać musiała techniczne swe braki ofiarnością i ambicją. Pierwszego dnia miejscowi w bardzo słabej formie zwłaszcza Krupa i Kiliński. Przez cały prze-

ciąg gry uwiadać się silna przewaga Slovanu, który pokazuje sztuczki techniczne usadawiając się na połowie gospodarzy. Bramki dla Wisły uzyskał Kowalski (najładniejsza bramka dnia) oraz Ozulak z karnego. Sędzia p. Rutkowski nie zadowolił.

Drugiego dnia zawody więcej interesujące. Wisła gra z wielką ofiarnością i poświęceniem, a gdyby nie błędy sędziego, rehabilitacja byłaby osiągnięta. Slovan u którego znać doskonałe wyrobienie lekkoatletyczne zagraża poważnie bramce miejscowych, przeważnie jednak zalamują się ataki na dobrane w dniu tym usposobionej obronie. Kilka niebezpiecznych strzałów broni bardzo przytomnie znajdujący się obecnie w doskonałej formie Łukiewicz. Po przerwie uzyskuje Slovan zwycięską bramkę z wklóconej pozycji spalonej, bez przeszkody ze strony graczy Wisły i przy chwilowym wstrzymaniu się samego napastnika gości. Podrażniona niezadowolonym wynikiem Wisła przypuszcza rozpaczliwe ataki, pozostają one jednak niewykorzystane, z powodu rozpaczliwej obrony gości. Pecha napastników Wisły, no i dzięki zbyt łagodnego traktowania Slovanu przez sędziego. To też po zawodach tylko dzięki graczom Wisły, minęła p. Molkanera awantura, gdyż publiczność wtargnęła na boisko, starając się temnż namacaćnie udowodnić swe sympatje. Jak wszystkim wiadomo, p. Molkaner jest członkiem Makkabi i prawą ręką sjonistycznego działacza sportowego p. dra Lesera, który ogłosił niedawno świętą wojnę żydostwa przeciwko Wisłcie, za to, że ta nie chce mieć w swym gronie neutralnych. Spodziewamy się, że Krak. Kol. Sędziów zechce brać pod uwagę na przyszłość i tę kwestję, a dla polskich klubów wyznaczą sędziów Polaków.

PARDUBICE—MAKKABI 7:0 (5:0). Rozegrane w sobotę zawody sjonistycznej Makkabi, która w tym tygodniu wydrapowała się do klasy A., wykazały, iż italkowa powinna była pozostać w cieniu zapomnienia B-klasowego; gra swoją przynosi ona tylko wstyd krakowskiej A klasie.

CRACOVIA—PARDUBICE 3:0 (3:0). Pardubice okazały się zespołem słabym pod względem technicznym i taktycznym, jedynie grą ostrą i faul górowali nad Cracovią będącą w doskonałej formie. Do przerwy uwiadać się miała przewaga miejscowych, dzięki kilku nielicznym strzałom ataku, białoczerwonych Pardubice do pauzy otrzymały 3 bramki, z których najładniejszą uzyskał pięknym strzałem słaby Rusinek. Gra po pauzie nie budzi tego zainteresowania, gdyż Pardubice za wszelką cenę starają się wyrównać. Cracovia z niespotykaną zaciętością broni swego stanu posiadania. Czesi zdenerwowani zaczynają grać coraz bardziej faul, czego rezultatem jest poddyktowany karny, nie wykorzystany jednak przez Gintla. Wynik uzyskany przez białoczerwonych jest

bardzo zaszczytny dla Krakowa, skoro i Pogoń lwowska również wygrała z Pardubicami różnicą 3 bramek (5:2). Sędziował b. dobrze p. Ziemiański.

WALNE ZEBRANIE POL. KOL. SĘDZIÓW.

Walne zebranie Polskiego Kolegium Sędziów odbyło się w niedzielę dnia 26 bm. w lokalu K. Z. O. P. N. jako pierwsze konstituujące; obeszane zostało przez wszystkie okręgowe kolegia. Do zarządu wybrano pp. mjr. Engel jako przewodniczącą, członkowie dr. Zacharecki, dr. Lustgarten (Kraków), Kosiecki (Katowice), Strzelecki (Warszawa).

Warszawa. T. K. S.—Polonia 3:1. Zawody o mistrzostwo Polski.

Łódź. Ł. K. S.—Amatorski K. S. 2:1 (1:1). Zawody o mistrzostwo Polski odbyły się w obecności 8 tysięcy widzów. Stała przewaga Ł. K. S.

Sila—Hakoah 3:0.

Lwów. Cechie Karlin—Hasmonea 2:1 (0:1).

Cechie Karlin—Pogoń 1:0 (0:0). Pogoń wystąpiła z 3-ma rezerwowymi.

Poznań. Unia—D. S. V. Witkowo 1:0 i 4:2.

Wiedeń. Amatorzy—Slavia 5:3 (1:2), Hakoah—Admira 3:1, Vienna—Rapid 1:1.

LEKKA ATLETYKA.

Bieg leśny na przelaj urządzony wbiegłej niedziele w puszczy Niepołomickiej zgromadził 24 zawodników. Pierwszy przybył Sadek (Wisła), drugi Kaczor (Legja), trzeci Dobrzański (Wisła).

Bieg na przelaj urządzony przez G. Z. O. L. A. w Katowicach 26 bm. na przestrzeni 5.600 mt. dał zwycięstwo Kokołodziejowi (Kolej, K. S.) 18 min. 19 s.

Sztafetowy bieg Łódź—Warszawa. W dniu 3 maja br. z inicjatywy redaktora „Stadjonu” p. Muszkiet-Królikowskiego odbędzie się sztafetowy bieg na przelaj na przestrzeni Łódź—Warszawa. Trasę biegu wyznaczono na posiedzeniu wspólnym warsz. i łódz. Z. O. L. A., które odbyło się w Łodzi 22 kwietnia; biegnie ona z Łodzi przez Lagiewniki, Stryków, Głowno, Łowicz, Sochaczew, Błonie, Warszawa. Bieg rozpocznie się w dniu 3 maja o godzinie 9.30 rano z Placu Wolności w Łodzi, a zakończy się w godzinach popołudniowych przed Belwedrem w Warszawie. Dotychczas do biegu zgłosiło się 9 drużyn (6 warszawskich i 3 łódzkie).

ROZMAITOŚCI.

Zawody Polska—Czechostowacja prowadzić będzie sędzia włoski Mauro, ewentualnie berliński Koppehel.

Walne Zgromadzenie Pol. Kol. Sędziów PZPN. odbędzie się dziś 26 bm. w lokalu KZOPN., Szpitalna 36, o godzinie 10 rano.

Delegatem na międzynarodowy kongres sędziów piłki nożnej w Pradze desygnowany został p. Obrubański.

Kapitan Loth ciężko kontuzjonowany. Jeden z najstarszych i najbardziej sympatycznych piłkarzy polskich, gracz warszawskiej Polonii, kapitan Loth, został na zawodach z Wartą ciężko kontuzjonowany.

Redaktor naczelny i wydawca:
ALEKSANDER BŁAZEJOWSKI.

BILANS POCZTOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI

na dzień 1-go stycznia 1925 r.

Stan czynny

1. Pozostałość w kasie	3.052.198,27
2. Bank Polski	1.541.280,77
3. Urzędy pocztowe	19.832.425,47
4. Lokaty gwarancyjne	17.190.033,48
5. Lombard	2.477.206,87
6. Papiery wartościowe własne	11.434.017,58
7. Papiery wartościowe funduszu zapasowego	531.690,99
8. Papiery wartość. na pokrycie długów hipotecznych	80.710,—
9. Papiery wartościowe funduszu emerytalnego	108.432,48
10. Nieruchomości	19.542.338,50
11. Ruchomości	1.025.214,52
12. Zaliczki	875.411,95
13. Rozrachunek z Oddziałami	1.323.086,55
14. Różni dłużnicy	769.584,63
15. Sumy przechodnie	559.427,34
Wszystko	80.343.059,40

RACHUNEK STRAT

1. Koszty administracyjne	7.833.703,67
2. Oprocentowanie wkładów czekowych i oszczędn.	310.719,77
3. Czysty zysk	403.373,78
Wszystko	8.547.797,22

Stan bierny

1. Wkłady czekowe	37.486.108,21
2. Wkłady oszczędnościowe	7.555.079,31
3. Przekazy wysłane do wypłaty	12.363.916,42
4. Fundusz zapasowy	4.504.118,75
5. Fundusz emerytalny	113.158,90
6. Niewykonane zlecenia	10.628,—
7. Rezerwa na pokrycie długów hipotecznych	483.301,05
8. Różni wierzyciele	5.394.766,94
9. Sumy przechodnie	6.661.211,45
10. Różnica z przeszacowania	5.367.396,59
11. Czysty zysk	403.373,78
Wszystko	80.343.059,40

I ZYSKÓW.

Zyski	
1. Pobrane procenty, prowizja i inne	4.369.764,07
2. Zysk na papierach wartościowych	4.178.033,15
Wszystko	8.547.797,22

M. P.

Prezes Pocztovej Kasy Oszczędności
(—) H. I. Linda

Komisja Rewizyjna: Naczelnik Centralnej
Przewodniczący: Lipiński Stanisław (—) Izby Obrachunkowej
Członkowie: A. Janowski (—)

Dubiński Aleksander (—)
Pawłowicz Stanisław (—)
Schneider Michał (—)
Fiut Jan (—)

SUDORYN

2474

(w pudełkach z sitkiem)

jedyny, wypróbowany środek, suwający BEZPOWROTNIE
POT I NIEMIŁĄ WOŃ Z RĄK, NÓG I PACH
I laborat. Chem. Farm. „Ap. Kowalski”, Warszawa, ul. Miodowa 5.

MASZYNY do zycia znane gwarantowane „Kasprzyckiego” hurtowo-detalicznie poleca skład fabryczny „The Kasprzycki Company” w Warszawie, Marszałkowska 153, tel. 104-51. Dogodne spłaty ratami. Prowincja może zamawiać listownie w Warszawie. Aparat do hafu bezpłatnie. Konkurencyjne maszyny 85 zł. Oddziały: Częstochowa, Aleja 43, Kielce, Sienkiewicza 31, Lublin, Szpitalna 17, Foksal 11. 2440

Czytajcie i rozpowszechniajcie
Gońca Krakowskiego

!! WŁADYSŁAW !! !! ROPSKI !!

Centrala: Rynek Główny 39. Linja A-B. Kraków.
Filja: Rynek Główny 30. Linja C-D. Kraków.
Telefon 4102 i 8529.

Zakopane, Krupówki L. 19 Telefon Nr. 116.

Główne biuro kuona i sprzedaży kamienic, domów, will itp.
Ma do sprzedania poniżej podane obiekta:

W POW. BĘDZINSKIM majątek 119 mórg, w tem 5 mórg ogrodu owocowego 700 drzew, dwóch murów, 9 pokoi, wszelkie zabudowania gospodarcze, inwentarz żywy i martwy kompletny, ziemia pszenna, od stacji kol. 20 minut. Cena 60.000 zł. Sprzeda firma Władysława Ropskiego. Rynek 39 lub Rynek 30, Kraków.

WILLE w Krakowie murowana 4 pokoje z kuchnią oraz z domem parterowym o 4 pokojach, ogrodem około 1 mórg. Cena 3000 dolarów. Sprzeda firma Władysława Ropskiego. Rynek 39 lub Rynek 30, Kraków.

W PRZEMYSŁU realność parterowa wraz z parcelą (nadaje się na cele przemysłowe). Sprzeda firma Władysława Ropskiego. Rynek 39 lub Rynek 30, Kraków.

W BOLENIU (koło Krakowa) gospodarstwo 5 mórg ziemi I kl. wraz z zabudowaniami oraz domem mieszkalnym i ogrodem. Cena 12.000 zł. Sprzeda firma Władysława Ropskiego. Rynek 39 lub Filja Rynek 30, Kraków.

DOM parterowy w Krakowie. 4 ubikacje oraz parcela. Cena 12.000 zł. Sprzeda firma Władysława Ropskiego. Rynek 39 lub Filja Rynek 30.

W TARNOWIE większą realność przeszło 50 ubikacji z ogrodem 2 morgi oraz większym wolnym mieszkaniem. Sprzeda firma Władysława Ropskiego. Rynek 39 lub Rynek 30, Kraków.

HOTEL-PENSIJONAT w Zakopanem, 21 ubikacji z pełnym komfortem, wydzierzawi za czynszem rocznym — firma Władysława Ropskiego, Centrala: Kraków, Rynek 39 lub Filja: Zakopane, Krupówki 19, tel. 116.

NA PÓLWYSPIE „HEL” parcele budowane ma do sprzedania firma Władysława Ropskiego. Centrala Rynek 39 lub Rynek 30, Kraków.

W DROHOBYCZU kamienicę II p. ze sklepem oraz ogrodem. Sprzeda firma Władysława Ropskiego. Rynek 39 lub Rynek 30.

DOM murowany, parterowy, na peryferjach Krakowa w całości wolny, 2 pokoje kuchnia, sklep, ogród etc. Cena 5.500 zł. Sprzeda firma Władysława Ropskiego. Rynek 39 lub Rynek 30.

W MAŁEJ DĄBRÓWCE kamienicę II p. z pełnym komfortem oraz ogrodem przeszło trzy morgi. Cena 26.000 zł. Sprzeda firma Władysława Ropskiego, Centrala Rynek 39 lub Filja Rynek 30.

WE LWOWIE dom parterowy wraz z budynkiem fabrycznym w dobrym położeniu. Sprzeda firma Władysława Ropskiego. Rynek 39 lub Rynek 30.

KAMIENICĘ I p. w Krakowie, 12 ubikacji i sklep. Cena 4000 dolarów, połowa gotówką, reszta na spłaty. Sprzeda firma Władysława Ropskiego, Centrala Rynek 39 lub Filja Rynek 30.

GOSPODARSTWO 9 mórg, w tem 1 i pół morga lasu, z wszelkimi zabudowaniami gospodarczymi oraz inwentarzem żywym i martwym w okolicy Częstochowy. Cena 5.500 zł. Sprzeda firma Władysława Ropskiego, Centrala Kraków, Rynek 39 lub Rynek 30.

UWAGA! Filja firmy Władysława Ropskiego, Zakopane, ul. Krupówki L. 19, tel. Nr. 116. Udziela wszelkich informacji co do kupna i sprzedaży oraz dzierżaw wszelkiego rodzaju nieruchomości w Zakopanem i wszystkich dzielnicach Polski.

KILKA cegieł kompletnie urządzonych w Małopolsce, Kongresówce, na Górnym Śląsku i Pomorzu — ma do sprzedania firma Władysława Ropskiego, Centrala Rynek 39 lub Filja Rynek 30.

PIERWSZORZĘDNĄ cukiernię i kawiarnię kompletnie urządzoną luksusowo, w większym mieście na Pomorzu. Cena 8.200 zł. Sprzeda firma Władysława Ropskiego, Rynek 39 lub Filja Rynek 30 Kraków.

ZAKŁAD fotograficzny kompletnie urządzony wraz z mieszkaniem 3 pokoje kuchnia, komfort, telefon etc. Cena 5000 zł. Sprzeda firma Władysława Ropskiego, Centrala Rynek 39 lub Filja Rynek 30 Kraków.

W ZAKOPANEM willę-pensjonat 36 ubikacji, z pełnym komfortem oraz ogrodem i parkiem 2 morgi. Sprzeda lub wydzierzawi firma Władysława Ropskiego, Centrala: Kraków, Rynek 39 lub Filja: Zakopane, Krupówki 19, telef. 116.

SKLEP w Krakowie przy placu Kleparskim z kompletnym urządzeniem i towarami, 2 ubikacje. Sprzeda firma Władysława Ropskiego, Rynek 39 lub Rynek 30.

WE LWOWIE 2 pierwszorzędne sklepy: magazyn obuwia i ubrań z kompletnym urządzeniem i zapasem towarów. Sprzeda firma Władysława Ropskiego, Rynek 39 lub Rynek 30 Kraków.

FABRYKĘ skór z kompletnym urządzeniem oraz wszelkimi zabudowaniami, w pełnym ruchu. Sprzeda firma Władysława Ropskiego, Centrala Rynek 39 lub Filja Rynek 30 Kraków.

W TARNOWIE sklep o 1 ubikacji, przy głównej ulicy. Cena 400 dolarów. Sprzeda firma Władysława Ropskiego, Rynek 39 lub Rynek 30.

HUTE szkła kompletnie urządzoną wraz z budynkami mieszkalnymi. Cena 120.000 zł. Sprzeda firma Władysława Ropskiego, Rynek 39 lub Filja Rynek 30 Kraków.

W KRAKOWIE kilka sklepów z mieszkaniami i bez tychże ma do sprzedania firma Władysława Ropskiego, Centrala Rynek 39 lub Filja Rynek 30, Kraków.

UWAGA! Kto chce kupić lub sprzedać szybko i korzystnie lub dobrze ulokować kapitał, niech się uda z całym zaufaniem do Głównej firmy Wład. Ropskiego w Krakowie, Centrala: Rynek, Linja A-B. 39. Filja: Rynek, Linja C-D 30. Tel. nr. 4102 i 3529, lub do jednej z filij tejże firmy.

Wolne posady

BIURALISTOW wszelkiego rodzaju poleca Państwowy Urząd Pośr. Pracy. Kraków, Podzamcze 30.

PLYWAKÓW wyszkolonych, umiejących zarządzać kierować lodziami na Wiśle, poszukuje od 1. V. br. Państwowy Urząd Pośr. Pracy w Krakowie, ul. Podzamcze 30.

ROBOTNIKÓW i robotnice sezonowe może dostarczyć natychmiast Państw. Urz. Pośr. Pracy w Krakowie, ul. Podzamcze 30.

POTRZEBA dwóch młodych kawalerów, zdolnych, samodzielnych tokarzy drzewa. Zgłoszenia do Państw. Urz. Pośrednictwa Pracy w Krakowie, ul. Podzamcze 30.

SLUŻĄCA, umiejąca dobrze gotować, z dobrymi świadectwami, znajdzie miejsce u rodziny z 3 osób od 1 maja br. Zgłoszenia osobiste do Adm. „Gońca Krak.” od 4—5 popołudniu.

POMOCNIKA handlowego z działu farb i droguerji poszukuje firma: Julian Polak — Stanisławów, ul. Sapieżyńska 11. Reflektuje się na lepsze siły.

WYTWÓRNIA pasów w Krakowie na Zabłociu poszukuje rymarzy. Zgłoszenia Urząd Pośr. Pracy: Kraków, Podzamcze 30.

PODMAJSTRZY do fabryki wyrobów betonowych potrzebny zaraz na prowincję. Zgłoszenia: Urząd Pośrednictwa Pracy, Kraków, ul. Podzamcze 30.

KOWALA, stelmacha na roboty nowe powozowe przyjmuje zaraz Feliks Gramatyka, Zakopane. Reflektuje się na pierwszorzędne siły. Wikł i mieszkanie zapewnione. Porozumienie listowne.

ZDOLNA KRAWCOWA i modniarka poszukiwani jako spółniczki do założenia salonu mód dla pań w mieście powiatowym. Zgłoszenia pisemne do Adm. „Gońca Krakowskiego” pod „Bezkonkurencja”.

BONY wychowawczyni do 2 chłopców 3 i 4 lat poszukuje od 1 maja. Zgłoszenia z podaniem pensji, odp. świadectw i fotografii przyjmuje Helena Zielińska. Toruń, Szeroka 31.

Poszukujący posad

TOMASZ CZUBA, inwal. woj., zawodowy maszynista parowy i do motorów ropnych, elektromechanik, poszukuje pracy, najchętniej do młynów, tartaków, cegielni, maszyn rolniczych. Żonaty, bezdzietny. Łaskawe zgłoszenia: Tomasz Czuba, Bóbrka, Małopolska. Posiada dobre świadectwa z kilkunastoletniej pracy.

KAWALER energiczny, z ukończoną szkołą rolniczo-hodowlaną, z 2-letnią praktyką, poszukuje od zaraz posady. Zgłoszenia pisemne do Adm. „Gońca Krak.” pod „Kawaler”.

ZDOLNY pomocnik fryzjerski poszukuje posady. Zgłoszenia do Adm. „Gońca Krak.” pod „M. J.”.

SPRZEDAM wilczurę roczną czystej rasy. Zgłoszenia do Adm. „Gońca Krak.” pod „Wilczur”.

POMOCNIK handlowy z ukończonym kursem handlowym, księgowości pojedynczej i podwójnej poszukuje posady. Zgłoszenia pod adresem: St. Kalamat, wieś Przychody, gm. Kidów, op. Pillica.

PANNA uzdolniona w ekspedycji masarskiej, z dłuższą praktyką, dobrze polecona, poszukuje posady od zaraz. Miejsce obojętne. Zgłoszenia do Adm. „Gońca Krakowskiego” pod „Masarnia”.

INWALIDA wojenny Adam Siwak, lat 31, z dobrymi świadectwami poszukuje posady ekspedytora, inkasenta, rejestratora, może pracować jako biuralista. Łaskawe zgłoszenia do Związku inwalidów: Kraków, Podzamcze, 30.

KAWALER lat 37 przyjmie posadę stróża lub służącego z mieszkaniem i wiktem. Świadectwa mam długoletnie. Zgłoszenia do Adm. „Gońca Krak.” pod „Stary”.

SLAZAK z zaboru czeskiego, lat 33, władający biegle językiem polskim, niemieckim i czeskim, absolwent szkoły handlowej, z praktyką biurową i magazynową, biegły stenograf, pisarz na maszynie i stylista w językach wyżej wymienionych, poszukuje odpowiedniej posady w Rzeczypospolitej Polskiej. Łaskawe zgłoszenia do Administracji „Gońca Krakowskiego” pod „Biuro”.

Sprzedaż i kupno

KUPIE sklep kolonialny z mieszkaniem lub restaurację dobrze prosperującą. Zgłoszenia pisemne do Adm. „Gońca Krak.” pod „Sklep”.

Mieszkania i lokale

POSZUKUJE pokoju kawalerskiego umeblowanego od zaraz. Czyszn według umowy. Zgłoszenia do Administracji „Gońca Krakowskiego” pod „100”.

Matrymonialne.

PANNA, lat 31, nauczycielka, z wyprawą i gotówką, pozna szlachetnego mężczyznę na stanowisku w celu matrymonialnym. Zgłoszenia pisemne do 1 maja pod „Mimoza” do Adm. „Gońca Krakowskiego”.

WDOWA bezdzietna, majątna, pragnie poznać mężczyznę kulturalnego, tylko na wyższym stanowisku. Zgłoszenia pisemne do Adm. „Gońca Krak.” pod „50.000 dolarów”.

TOWARZYSZKI bardzo interesującej, kulturalnej i inteligentnej do Francji i Włoch poszukuje. Wyjazd w przeciągu 3 tygodni. Zgłoszenia do Adm. „Gońca Krakowskiego” pod „Cel matrymonialny”.

3-10 maja 1925

MIEDZYNARODOWY

TARG

POZNANIU

33 1/2%

ulgi kolejowej:

za uprzednim wykupieniem biletu stałego na Targ.

Bilety nabyć można w organizacjach przemysłowych, kupieckich w firmie „Orbis”.

Kwatery zapewnione, przydział na dworcu w Poznaniu. 2426

Bacność
Kupcy

REKLAMA

Bacność
Przemysłowcy

jest dźwignią Handlu i Przemysłu!

„ARI”

Ogólna Reklama Przemysłowa świetlna

wyświetlana w aparatach „Ari” we wszystkich miastach Polski i Niemiec, w Kawiarniach, Cukierniach, Kinach i Hotelach i t. p.

Aparaty „Ari” są w kształcie konsolki wiszącej z lustrami mechanicznie oświetlanej elektrycznie.

Ogłoszenie od zł. 6 do 335 na 1/2 roku i cały rok.

Spieszcie i przysyłajcie tekst lub klisze do Centrali Król.-Huta „Ari” Og. Rek. Przem. ul. Katowicka 40 telef. 782. (Skrytka pocztowa 43.)

Przyjmujemy ogłoszenia na całą Polskę

Reklama „Ari” światowa w 14 dniach w całej Polsce wyświetlana „REKORD REKLAMY ŚWIATOWEJ”

SPIESZCIE Z REKLAMĄ ŚWIĄTECZNĄ I SEZONOWĄ!

2375

Reprezentacje prócz Centrali przyjmują zgłoszenia.

Poznań p. Kazimierz Apeikowski Podgórna 2a. — Lwów p. Marjan Baiaban i Linke ul. Halicka 21. — Górny Śląsk, Cieszyńskie i Zagłębie Dąbrowskie p. Zygm. Maciej Bock Sosnowiec ul. 3-go maja 11. — Tarnopol p. Karol Zygmunt Rapaport ul. Rejtana 1.

Na całą Polskę ogłoszenia do wszystkich Aparatów 500 zł. za 1/2 roku „ARI”.

Administracja Oddziału „Gońca Krakowskiego” na Górny Śląsk i Cieszyńskie przyjmuje prenumeratę i ogłoszenia.